

ARCHEOLOGISCHE PROSPECTIE

VISMARKT DIKSMUIDE (prov. West-Vlaanderen)

BASISRAPPORT – APRIL 2009

**Auteurs: Raf TROMMELMANS
Bert MESTDAGH
Bert HEYVAERT
Bert ACKE**

ARCHEOLOGISCHE PROSPECTIE

VISMARKT DIKSMUIDE

(prov. West-Vlaanderen)

BASISRAPPORT – APRIL 2009

**Auteurs: Raf TROMMELMANS
Bert MESTDAGH
Bert HEYVAERT
Bert ACKE**

**Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER**

**Afdeling Archeologie
Rapport 2009/04**

Figuur 1 op schutblad: Algemeen sferbeeld van werkput 2.

0. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Opgraving

Prospectie

Vergunningsnummer: 2009/035

Datum aanvraag: 29/01/2009

Naam aanvrager: TROMMELMANS Raf

Naam site: Diksmuide, Vismarkt 6

Opdrachtgever:	Vzw Katholieke Bejaardenzorg Westhoek Woon- en Zorgcentrum Maria-Troost Ieperse Steenweg 98 A 8630 Veurne
Uitvoerder:	Monument Vandekerckhove nv Oostrozebekestraat 54 8770 Ingelmunster
Bevoegde Vlaamse overheid:	Sam De Decker (Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed)
Projectleider:	Bert Acke
Leidinggevend archeoloog:	Raf Trommelmans
Archeologisch team:	Bert Mestdagh, Bert Heyvaert, Gwendy Wyns
Wetenschappelijke begeleiding:	/
Projectcode:	DMVM09
Titel:	Archeologische prospectie Vismarkt Diksmuide (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport – april 2009.
Rapportnummer:	2009/04
Contact Bert Acke:	E-mail: bert.acke@monument.be GSM: 0485/88 71 16

© Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster
Figuren: Monument Vandekerckhove nv, tenzij anders vermeld.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

1. INHOUDSTAFEL

0. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	3
1. INHOUDSTAFEL	4
2. INLEIDING	5
3. TOPOGRAFISCHE EN BODEMKUNDIGE SITUERING	6
4. HISTORISCHE SITUERING.....	7
4.1. BEKNOPTTE GESCHIEDENIS VAN DIKSMUIDE.....	7
4.2. GESCHIEDENIS VAN DE SITE EN HAAR ONMIDDELLIJKE OMGEVING.....	8
4.3. CONCLUSIE VAN HET HISTORISCH ONDERZOEK	14
5. ONDERZOEKSMETHODE.....	15
6. RESULTATEN	17
6.1. WERKPUT 1.....	17
6.2. WERKPUT 2.....	21
6.3. WERKPUT 3.....	24
6.4. WERKPUT 4.....	28
6.5. WERKPUT 5.....	29
6.6. WERKPUT 6.....	31
7. ALGEMENE INTERPRETATIE.....	35
8. BESLUIT EN AANBEVELING VOOR VERDER ONDERZOEK.....	36
9. WERFBEGELEIDING.....	37
10. BIBLIOGRAFIE	40
11. INVENTARIS.....	41
11.1. INVENTARIS VAN DE SPOREN	41
11.2. INVENTARIS VAN DE VONDSTEN.....	51
11.3. INVENTARIS VAN DE FOTO'S.....	54
11.4. INVENTARIS VAN DE TEKENINGEN.....	58
11.5. INVENTARIS VAN DE HOOGTEMETINGEN	82

2. INLEIDING

In het kader van de geplande bouw van serviceflats met een ondergrondse parkeergarage aan de Vismarkt te Diksmuide, voerde een archeologisch team van Monument Vandekerckhove nv tussen 9 februari en 2 maart 2009 op de site een archeologische prospectie door middel van destructieve proefputten uit. Het onderzoek gebeurde in opdracht van de bouwheer, de vzw Katholieke Bejaardenzorg Westhoek, volgens de bijzondere voorschriften geformuleerd door het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed.

Omwille van de aard van de werken, de omvang van het plangebied, de ruimtelijke situering en de aangetroffen archeologische indicatoren, werd de kans reëel geacht dat tijdens de realisatie van de werken archeologische sporen en structuren worden aangetroffen. Teneinde te verhinderen dat de werken ernstige hinder ondervinden van onverwachte archeologische vondsten en om tegemoet te komen aan de decretaal bepaalde zorgplicht ten aanzien van het archeologisch erfgoed, werd de uitvoering van een voorafgaande archeologisch inventarisatie wenselijk geacht. De resultaten van deze inventarisatie door middel van proefputten kunnen toelaten om, indien noodzakelijk, gepaste maatregelen te nemen die moeten vermijden dat waardevol archeologisch erfgoed verloren gaat¹.

In dit basisrapport worden de resultaten van de archeologische prospectie voorgesteld. Enkele inleidende hoofdstukken zorgen voor een bredere geografische en historische situering van de site, tevens wordt de gebruikte methodologie bij het onderzoek toegelicht. Vervolgens worden de resultaten belicht en wordt een interpretatie gegeven aan de aangetroffen sporen en vondsten. Als besluit volgt een synthese van de resultaten met een aanbeveling voor eventueel verder onderzoek. Achteraan zijn de verschillende inventarissen (sporen, vondsten, foto's, tekeningen en hoogtes) opgenomen. Bij het rapport hoort een DVD met daarop alle foto's, de plannen, de spoorbeschrijvingen en de digitale versie van deze tekst.

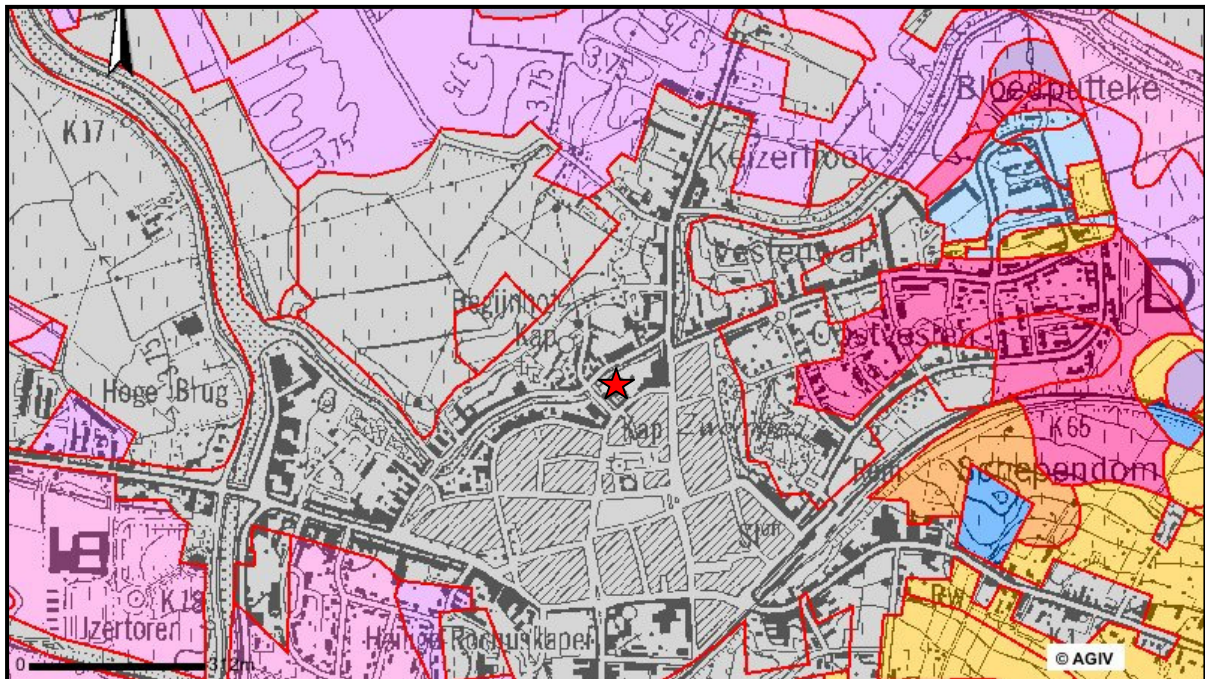
Langs deze weg wordt eveneens dank betuigd aan volgende personen en instanties die zorgden voor een aangename samenwerking en bijdroegen tot het vlotte verloop van het onderzoek: vzw Katholieke Bejaardenzorg Westhoek, Architectenbureau ir N.Boeckx & partners nv (architect Favril Jan), nv Alheembouw, Sam De Decker van het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed West-Vlaanderen, Marc Dewilde van het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed, stadsarchivaris Chris Vandewalle en historicus Herman Demoen.

¹ [DE DECKER], s.d., p. 2.

3. TOPOGRAFISCHE EN BODEMKUNDIGE SITUERING

Het onderzoeksterrein bevindt zich ten noorden van het stadscentrum van Diksmuide (provincie West-Vlaanderen), tussen de Kwadestraat in het zuidoosten, de Vismarkt in het zuidwesten en de Handzamevaart in het noorden. Het perceel was voorheen in gebruik als parkeer- en tuinzone en heeft als kadastrale gegevens: Afdeling 1, Sectie A, perceel 276k. Het terrein liep af in zuidelijke richting, het loopvlak situeerde zich bij werkput 1 in het noorden op +7,53m TAW en bij werkput 6 in het zuiden op ca. +6,70m TAW. Dit hoogetverschil geeft echter niet het oorspronkelijke verloop aan, aangezien het terrein recent was afgegraven met het oog op de nieuwbouw.

Bodemkundig ligt Diksmuide op het raakpunt tussen de kleiige poldergronden (ten zuidwesten, westen en noorden van de stad), de zandleembodems (ten oosten en zuidoosten) en de zandige bodems (ten noordoosten) (zie figuur 2).

Figuur 2: Situering van Diksmuide op de bodemkaart, met aanduiding van het onderzoeksterrein (rode ster). Het stadscentrum is niet gekarteerd (grijze kleur). De lilakleur ten noorden en ten zuiden van de stad duidt op poldergronden, de gele gebieden zijn de zandleembodems. De blauwe opduikingen zijn zandgronden (© www.geo-vlaanderen.agiv.be).

4. HISTORISCHE SITUERING

4.1. Beknopte geschiedenis van Diksmuide

De stad Diksmuide ontwikkelde zich op de rand van een overstromingsgebied en tussen de twee laatste bochten van de Handzamevaart, net voor haar monding in de IJzer. Etymologisch wordt het toponiem 'Diksmuide' teruggebracht tot de Germaanse oervormen 'dikas' (dijk) en 'munpjan' (mondning). Dit kan wijzen op een nederzetting die ontstond bij een dijk gebouwd aan of in de monding van een kreek die in de IJzer vloeit, mogelijk de voorganger van de Handzamevaart.

Met enig voorbehoud kan het ontstaan van Diksmuide gesitueerd worden in de 9de eeuw, wanneer er hier volgens sommige bronnen een vluchtburcht tegen de invallen van de Noormannen werd opgericht. Pas in de 10de eeuw treedt Diksmuide iets duidelijker naar voren. Er is dan onder andere sprake van een graaflijke toestemming voor een jaarmarkt in 958. Of er van de 9de tot de 11de eeuw continue bewoning was in Diksmuide is onduidelijk. Wel is het zeker dat na de grote overstromingen die zich tijdens de eerste helft van de 11de eeuw in het kustgebied voordeden, te Diksmuide een kleine nederzetting groeide. De bevolking ontgon het grote omliggende bosgebied en er kwam een kapel (1089). Daarenboven kwamen de heren van Esen zich in Diksmuide vestigen, wat op een toenemend belang van de nederzetting wijst. Onder deze burggraven, aangeduid door de graaf van Vlaanderen die het gebied als leen bezat, werd de stad een gerechterlijke en administratieve eenheid en kwam de echte economische ontwikkeling op gang. Aangezien de monding van de IJzer op dat moment zeer diep in het binnenland doordrong, kon de stad voor het eerst profiteren van haar rol als zeehaven.

Vanaf het einde van de 12de eeuw werd de IJzer steeds meer ingedijkt en bleef het belang van de Diksmuidse haven aan de samenvloeiing van twee belangrijke waterlopen bestaan. In 1163 kreeg Diksmuide haar stadsrechten en rond het einde van de 12de eeuw wordt ook de oprichting van een mottekasteel (cfr. infra) geplaatst. Op dat moment nam het belang van haar haven af door de verzanding van de IJzermonding, maar zorgde de spectaculaire groei van de lakennijverheid toch voor blijvende economische welvaart. Tussen de 13de en de 15de eeuw was Diksmuide na Brugge en Ieper de belangrijkste lakenstad van Vlaanderen. Deze welvaart uitte zich onder andere in de aanleg van een omwalling, de bouw van een lakenhalle (1271), de Sint-Niklaaskerk, het begijnhof en tal van stenen woningen. Met de Honderdjarige Oorlog (1337-1453) en de opgang van de lakennijverheid in Engeland raakte de Diksmuidse lakenhandel echter in verval. Nieuwe concurrentie van omliggende centra zorgden ervoor dat deze in de 16de eeuw helemaal wegwijnde.

Na de 16de eeuw was de grote economische groei van Diksmuide ten einde. De stad bleef haar belang als administratief centrum en versterkte stad echter behouden. Ook religieus bleef ze, dankzij de aanwezigheid van het begijnhof en talrijke religieuze ordes, een belangrijk centrum. Periodes van bloei en conflicten wisselden elkaar af, tot er in de 19de eeuw een periode van lange stabiliteit aanbrak. Deze werd abrupt verstoord door de Eerste Wereldoorlog. De stad Diksmuide viel in 1914 in Duitse handen en kwam vier jaar lang pal op de frontlijn te liggen. In 1918 was ze haast volledig met de grond gelijk gemaakt. Net zoals Ieper en Nieuwpoort werd Diksmuide na de oorlog bijna volledig in de oude stijl heropgebouwd.

4.2. Geschiedenis van de site en haar onmiddellijke omgeving

Aan de hand van historisch kaartmateriaal kan een beeld gevormd worden van de evolutie van de opgravingsite en haar omgeving tussen 1550 en vandaag.

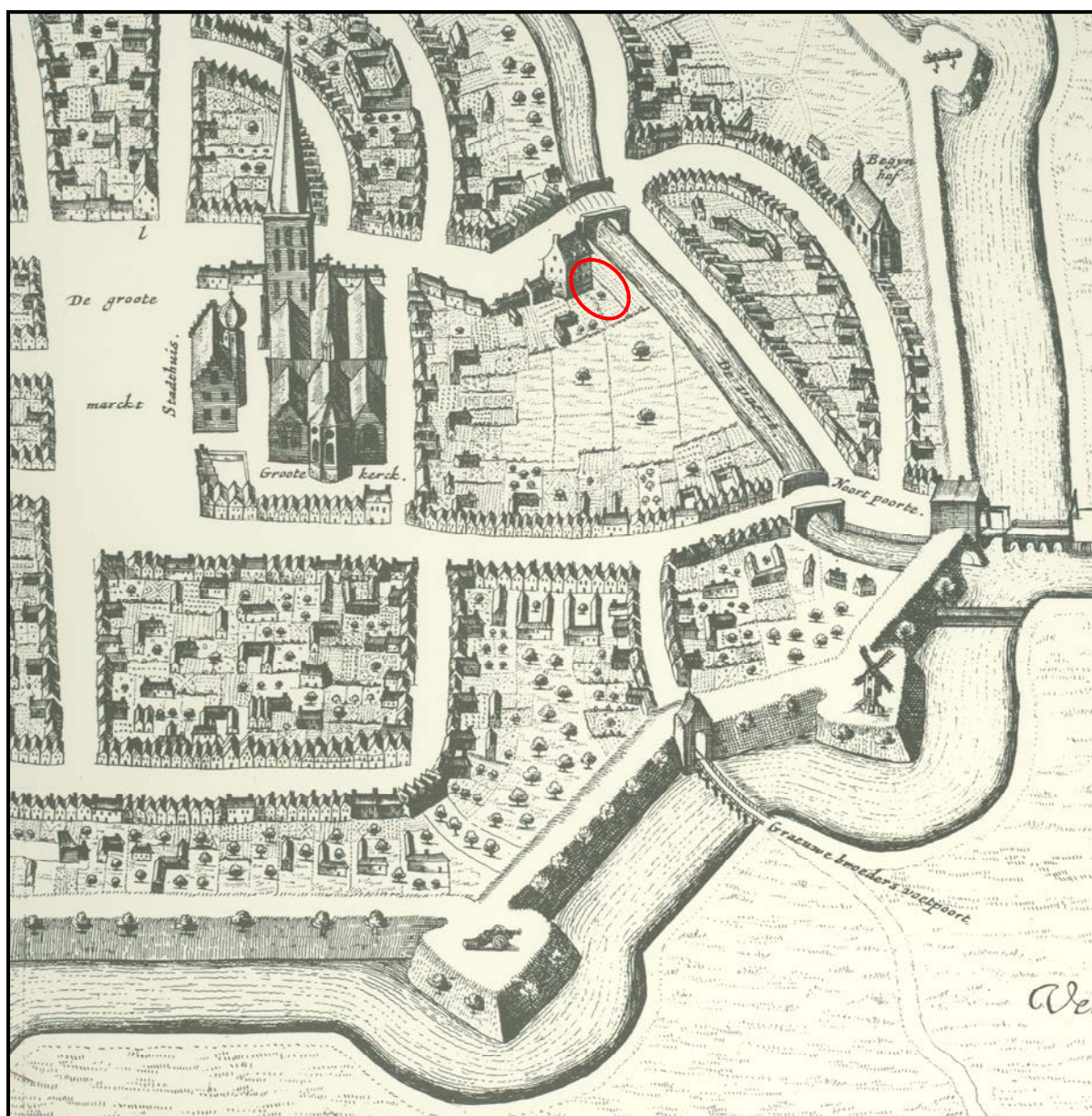
Op de kaart van Jacob Van Deventer uit 1550 valt onmiddellijk op dat het opgravingsgebied zich in het noorden van een ommuurde site bevindt, die zich uitstrekt tussen de Vismarkt, de Sint-Niklaaskerk en de Beerststraat (zie figuur 3). Centraal op het domein is een aantal gebouwen op een onduidelijke verhevenheid zichtbaar. De proporties die de schilder aan de gebouwen toekende, duiden op een zeker belang ervan. Temeer duidt het blauwe dak op een openbare functie. Verder (beperkt) onderzoek in het Diksmuidse stadsarchief leverde geen verwijzingen op naar dit gebouw. In de literatuur wordt echter wel gewag gemaakt van stadsrekeningen die naar dit domein verwijzen als eigendom van de heren van Diksmuide. Een belangrijke archeologische hypothese duidt deze site aan als een structuur die mogelijk teruggaat op het opperhof van het mottekasteel dat in de 12de eeuw in Diksmuide werd opgericht en van waaruit de stad zich grotendeels ontwikkelde. Diezelfde hypothese situeert het neerhof van de motte tussen de St.-Niklaaskerk en de Handzamevaart, waar het stratenpatroon een halve cirkel met 70m diameter vormt, wat de gangbare standaard is voor een mottekasteel. De motte werd waarschijnlijk opgegeven om de stadsuitbreiding langs de Handzamevaart mogelijk te maken. De bouw van de stadsomwalling en een kasteel aan de samenvloeiing van de IJzer en de Handzamevaart namen de verdedigingsfunctie over. Dat het ommuurde domein ten noorden van de Sint-Niklaaskerk op de Deventerkaart al een anomalie vormt binnen het volgebouwde stadslandschap is in ieder geval overduidelijk.

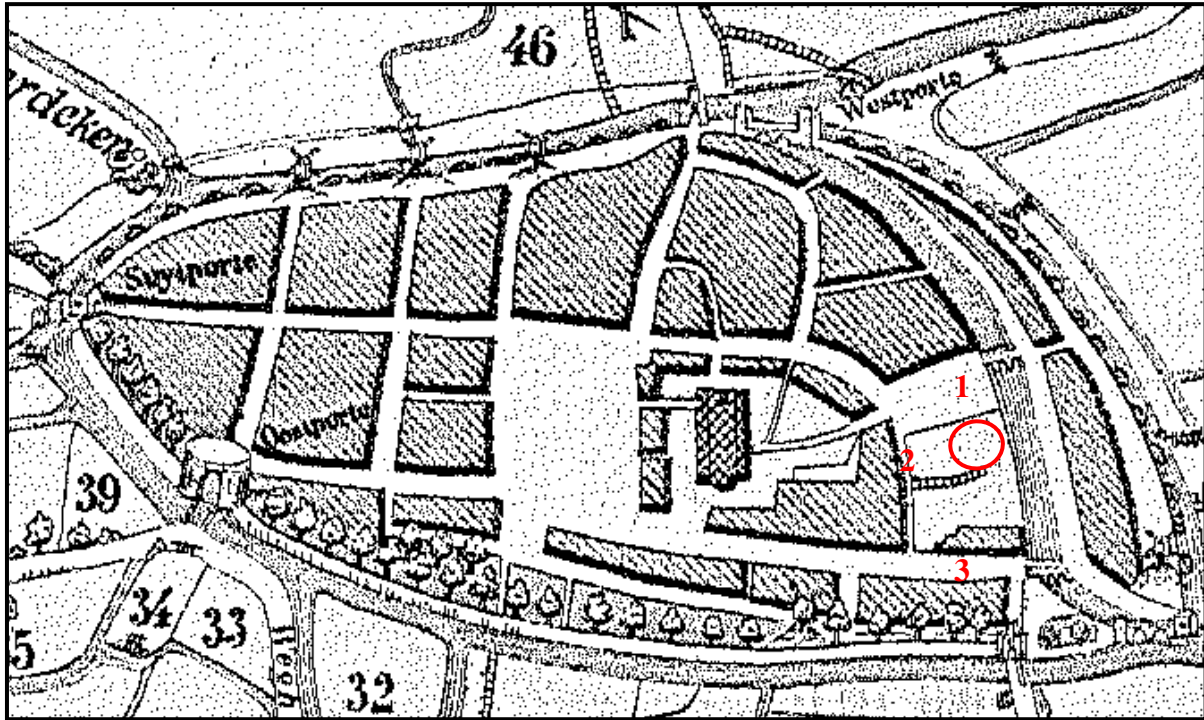
Figuur 3: Uittreksel uit de kaart van Diksmuide van van Deventer (1550), met aanduiding van het onderzoeks-terrein (© Koninklijke Bibliotheek Brussel).

Omstreeks 1607 kwam Diksmuide in handen van de graven van Berg, die de inrichting van de stad een nieuwe impuls gaven. Onder hun bewind zal het oude grafelijke domein uit het stadsbeeld verdwijnen. Op de kaart van Sanderus uit 1641 zijn er van de ommuring en de gebouwen dan ook geen sporen meer terug te vinden. De muur is volledig vervangen door woningen, het domein zelf door tuinen (zie figuur 4).

Op een kaart overgetekend door Patrick Vanduyshuys in 1885, opgesteld uit informatie van 1613 tot 1702, duikt voor het eerst de Kwadestraat op (zie figuur 5). Aangezien deze op de Sanderuskaart nog niet voorkomt, moet haar oorsprong tussen 1641 en 1702 geplaatst worden. Van de Kwadestraat wordt geopperd dat ze gedeeltelijk op de gedempte mottegracht werd aangelegd. Ten noorden van de Kwadestraat, waar het afgebakende onderzoeksgebied zich bevindt, is op de kaart van Vanduyshuys enkel bewoning vast te stellen langs de Beerststraat.

Figuur 4: Uittreksel uit de kaart van Diksmuide van Sanderus (1641), met aanduiding van het onderzoeksterrein (© Provinciale Bilbliothek West-Vlaanderen).

Figuur 5: Uittreksel uit de kaart van Diksmuide van van Duyshuys (1885), gebaseerd op oudere kaarten van 1613 en 1702, met aanduiding van het onderzoeksterrein en van de Vismarkt (1), de Kwadestraat (2) en de Beerststraat (© Stadsarchief Diksmuide).

De bijzonder accurate en gedetailleerde kaart van Martinus Hacke uit 1716 (zie figuur 6) en de Ferrariskaart van de Oostenrijkse Nederlanden uit 1775 (zie figuur 7) tonen hoe kort daarop ook het gebied tussen de Kwadestraat en de Handzamevaart wordt ontwikkeld. In het onderzoeksgebied zijn ook op deze kaarten enkel tuintjes waar te nemen.

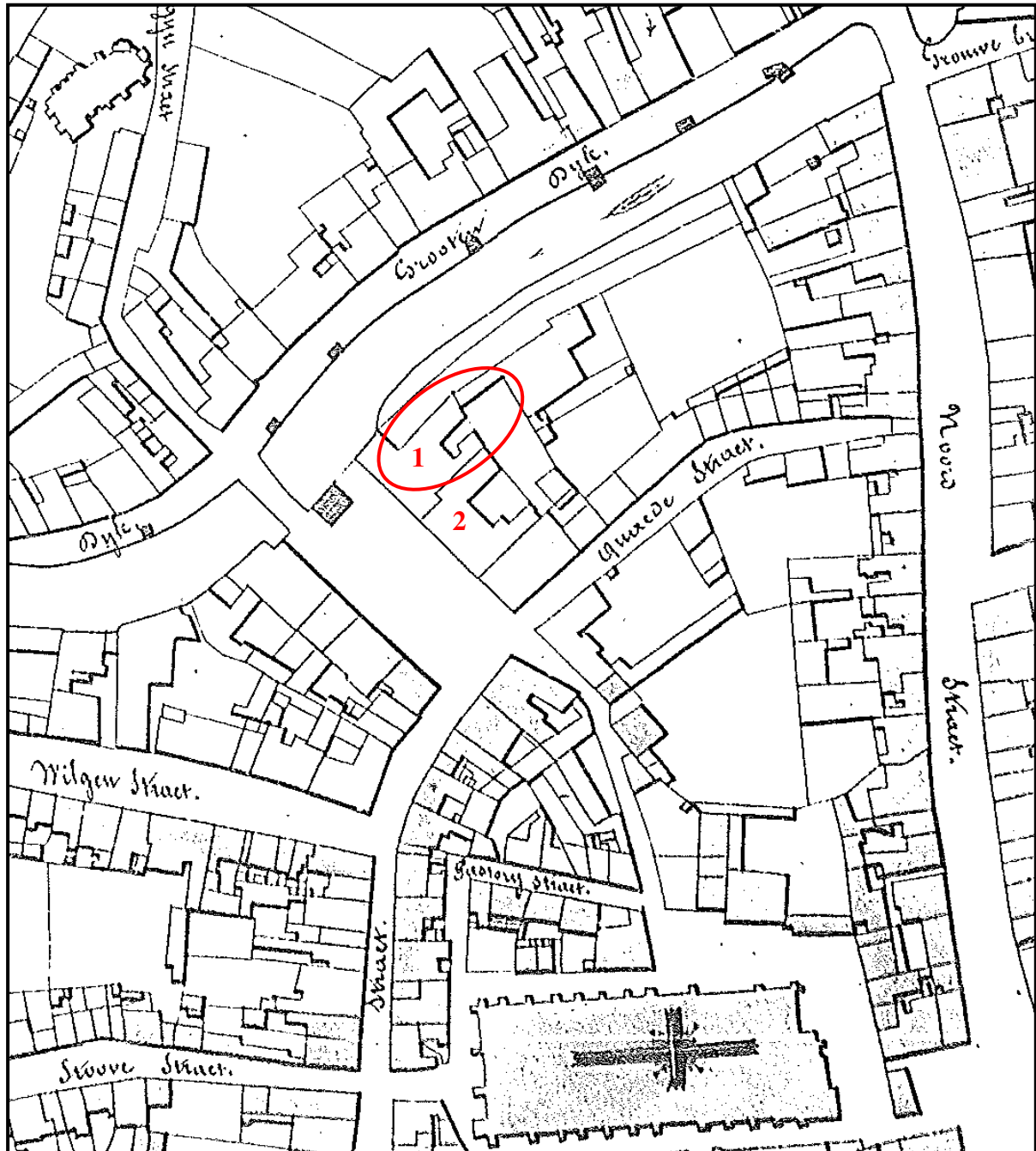
De kadasterkaart van Popp uit 1842 (zie figuur 8) en postkaarten uit de 19de eeuw tonen voor de eerste keer duidelijke bebouwing binnen de opgravingszone. Het gaat om de achterkant van het gebouw aan de oostzijde van de Vismarkt grenzend aan de Handzamevaart. Waarschijnlijk gaat het om een loods met laad- en losinfrastructuur langs de Handzamevaart, die samenhangt met een huis van drie verdiepingen naast het klooster op de Vismarkt. Dit gebouw draagt op 19de-eeuwse postkaarten duidelijk het opschrift 'Yzermagazyn'. Mogelijk betreft het hier een magazijn waar ijzerwaren of waren voor productie van ijzeren voorwerpen werden geladen en gelost. Dit onder enig voorbehoud, aangezien de benaming ook kan verwijzen naar de gelijknamige rivier op een boogscheut afstand. Na de vernietiging van de stad tijdens de Eerste Wereldoorlog werd dit gebouw niet heropgebouwd.

Figuur 6: Uittreksel uit de kaart van Diksmuide van Hacke (1716), met aanduiding van het onderzoeksterrein (© Stadsarchief Diksmuide).

Figuur 7: Uittreksel uit de kaart van Diksmuide van Ferraris (1775), met aanduiding van het onderzoeksterrein (© Koninklijke Bibliotheek Brussel).

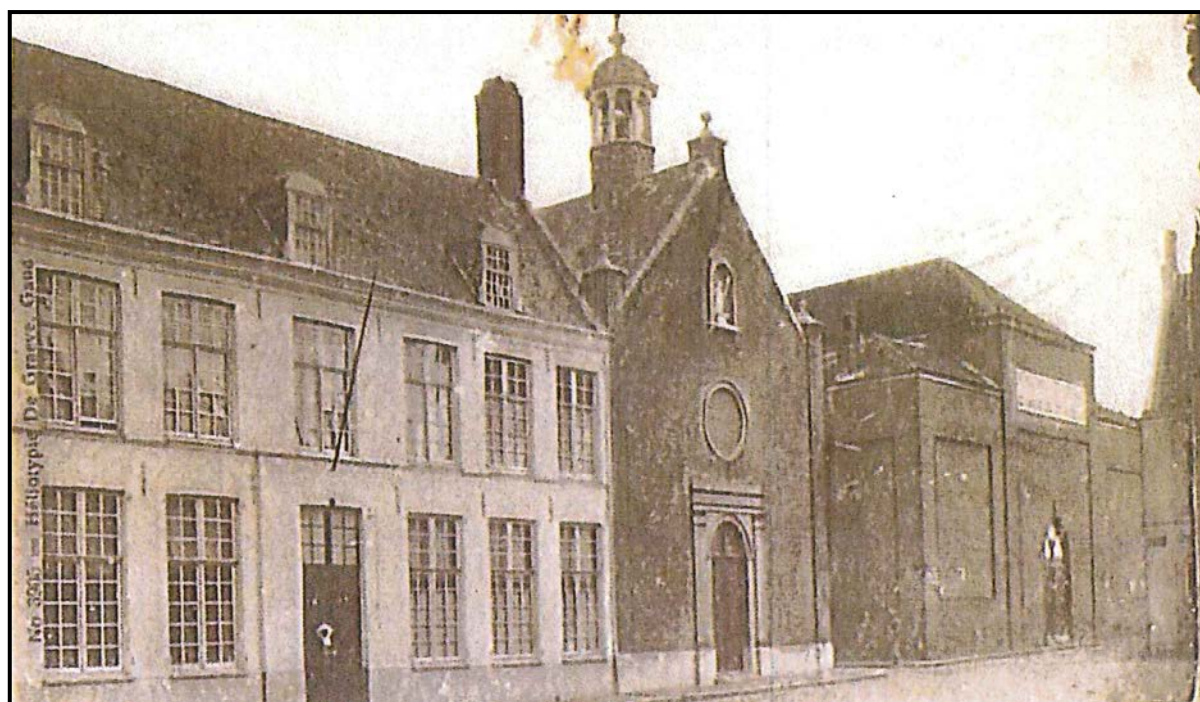
Figuur 8: Uittreksel uit de kadastrakaart van Popp (1842), met aanduiding van het onderzoeksterrein, het perceel met het 'Yzermagazyn' (1) en het kloosterperceel (2) (© Koninklijke Bibliotheek Brussel).

Het loont ook de moeite om even stil te staan bij de Vismarkt, die in het westen aan het opgravingsterrein grenst. Dit rechthoekig plein tussen de Kwadestraat en de Handzamevaart komt reeds voor op de kaart van Deventer uit 1550 en stond oorspronkelijk bekend als de 'Pottemarkt', een plaats dus waar aardewerk voor huishoudelijk gebruik werd verhandelt. Nadien veranderde het plein van naam, naar de 'Appelmarkt', nadien 'Bezemmarkt' en op het einde van de 19de eeuw stond ze bekend als de 'De Breyne Peellaertplaats'. Over de geschiedenis van de bebouwing rond de Vismarkt is in de literatuur weinig bekend. De beschikbare historische kaarten geven vanaf 1550 tot heden steeds bewoning weer rond het

plein. Vooral een groot stenen gebouw van drie verdiepingen met spits zadeldak en in het oog springende schoorstenen, afgebeeld op de Sanderuskaart, springt naar voren. Mogelijk gaat het om een herberg opgetrokken met stenen afkomstig van het kasteel aan de monding van de Handzamevaart, dat omstreeks 1604 grotendeels werd gesloopt. Ervan uitgaande dat de rooilijn van het plein in de loop der jaren weinig tot niet is veranderd, hetgeen de cartografische bronnen lijken te bevestigen, geeft de diepe inplanting van de gebouwen op de 19de-eeuwse kadasterkaart weinig hoop dat er in de bodem nog iets rest van de fundamenten van de oudste bebouwing aan de oostkant van de Vismarkt.

In 1822 bouwden de Zwarte Zusters, een orde die zich bezighield met ziekenzorg, een nieuw klooster met bijhorende kapel op de Vismarkt (zie figuur 9). Het diep ingeplante huis net naast de Handzamevaart, dat het opschrift 'Yzermagazyn' droeg (zie figuur 10), werd in 1845 aangeduid als eigendom van rentenier Martinus Lemaire. Het was het enige gebouw aan de oostzijde van het plein dat niet in handen was van de zusters. Na de Eerste Wereldoorlog werd het klooster heropgebouwd en opnieuw door de Zwarte Zusters betrokken. De rentenierswoning naast de Handzamevaart deed dienst als garage.

Volgens lokale historicus Herman Demoen zou er in de 18de-19de eeuw op het onderzoeksterrein mogelijk een leerlooiersatelier gevestigd zijn, maar dit kon tijdens het beperkte voorafgaande archiefonderzoek niet verder worden geverifieerd².

Figuur 9: Zicht op het kloostergebouw aan de Vismarkt, detail van een vermoedelijk laat 19de-eeuwse postkaart (© Provinciale Bibliotheek West-Vlaanderen).

² Persoonlijke communicatie Herman Demoen dd. 19/03/2009.

4.3. Conclusie van het historisch onderzoek

Op basis van de verschillende bronnen die werden onderzocht, kan een aantal aandachtspunten naar voren geschoven worden. Er dient op het opgravingsterrein rekening gehouden te worden met een omvangrijke 19de-eeuwse verstoring als gevolg van de bouw van het 'Izermagazijn'. Het onderzoek dient uit te wijzen in welke mate dit het terrein heeft verstoord en of er nog sporen van de mogelijke middeleeuwse motte en de latere ommuurde site zijn terug te vinden. Tussen 1550 en 1845 lijkt het er alleszins op dat er, naast de recente verstoringen, zich op het opgravingsterrein enkel stadstuinjes bevonden. Aan de westelijke zijde van het onderzoeksterrein, aangrenzend aan de Vismarkt, is het eveneens te vermoeden dat recente bebouwing en vooral onderkeldering de sporen van oudere structuren zwaar tot geheel hebben verstoord.

Figuur 10: Zicht op het 'Yzermagazyn' aan de Vismarkt, detail van een vermoedelijk laat 19de-eeuwse postkaart (© Provinciale Bibliotheek West-Vlaanderen).

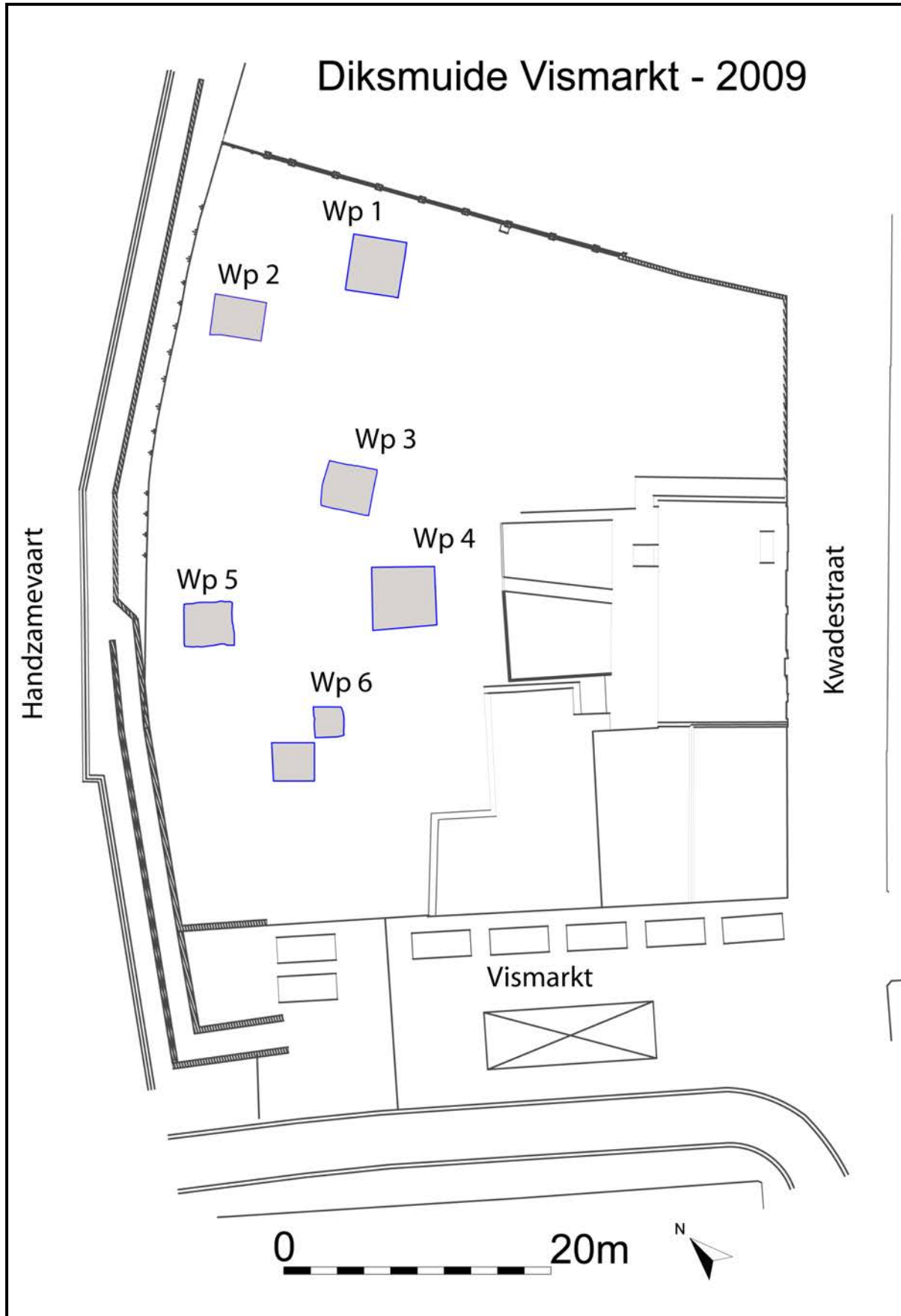
5. ONDERZOEKSMETHODE

Voorafgaand aan het veldwerk werd een bureaustudie uitgevoerd, waarbij zo veel mogelijk relevante historische en cartografische bronnen werden geconsulteerd. De resultaten van deze voorbereidingsfase werden reeds aangehaald in het vorige hoofdstuk.

Het veldwerk bestond uit de aanleg van zes proefputten verspreid over het terrein, elk met een oppervlakte van ca. 10m². De precieze ligging van de putten (zie figuur 11) werd in samenspraak met de erfgoedconsulent van het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed vastgelegd. Waar mogelijk werden deze putten opgegraven tot op de ongestoorde moederbodem of tot maximaal 3 meter onder het maaiveld (dit komt overeen met de verstoringdiepte voor de parkeergarage) indien de moederbodem op dat moment nog niet bereikt was. De werkputten werden tot op het eerste archeologische niveau uitgegraven door een rupskraan, daarna werd manueel verder verdiept tot op de onderliggende archeologische vlakken. Indien nodig werden in de put bijkomende boringen met een edelmannboor van 15cm diameter uitgevoerd. Per put werd een apart meetsysteem uitgezet, vanwaar alle sporen manueel werden ingetekend. De meetsystemen en putranden werden nadien ingemeten door een landmeter, waardoor een exacte positionering ervan werd bekomen. Zowel het volledige terrein als de individuele putten en vlakken werden gescreend met een metaaldetector.

Na het aanleggen van het vlak werden de sporen manueel schoongemaakt, gefotografeerd, op plan ingetekend op schaal 1/20 met inkleuring, beschreven en werden meerdere hoogtemetingen ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing uitgevoerd. Gecoupeerde sporen en representatieve profielen van de verschillende putten werden eveneens gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/20 met inkleuring en uitvoerig beschreven. Het noordoostprofiel werd steeds benoemd als profiel 1, het zuidoostprofiel werd profiel 2, het zuidwestprofiel profiel 3 en het noordwestprofiel werd profiel 4.

Voor de registratie van de sporen en het benoemen van de foto's werd de benaming DMVM09 (DiksMuide VisMarkt 2009) gebruikt. De spoornummering begon bij elke put telkens opnieuw vanaf spoor 1 of S1. De vondsten die aan het oppervlak of bij de coupes werden aangetroffen, werden volgens context ingezameld en voorzien van fiches met daarop de vermelding van het put-, spoor- en vondstnummer en een korte beschrijving van de aard van het materiaal. Ze werden later gewassen, gedroogd en onderworpen aan een basisdeterminatie. De vondstnummering gebeurde wel doorlopend voor alle putten. In de bijlagen achteraan dit rapport zijn de vondstenlijst en een (summiere) sporenlijst opgenomen. De meer gedetailleerde spoorbeschrijving, met een aparte fiche per spoor, is te vinden op de bijhorende DVD.

Figuur 11: Ligging van de verschillende werkputten op het onderzoeksterrein.

6. RESULTATEN

6.1. Werkput 1

- **Algemeen**

Werkput 1 bevond zich het dichtst tegen de bestaande tuinmuur die het onderzoeksterrein aan de noordoostzijde afbakt. De afmetingen van de put bedroegen 4,20m bij 4,20m. Het maaiveld bij werkput 1 bevond zich op +7,53m TAW. Er werden drie verschillende archeologische vlakken aangelegd: het eerste op ca. +6,80m TAW, het tweede ongeveer 0,70m dieper op +6,11m TAW. Een derde vlak werd opgetekend onder enkele sporen die werden teruggevonden in vlak 2 en lag bijgevolg niet veel dieper, maar leverde wel een nieuw zicht op de aanwezige structuren.

Omdat bij verdiepen van vlak 3 naar een toekomstig vlak 4 steeds opnieuw hetzelfde puinspoor werd teruggevonden, werd overgegaan tot het uitvoeren van twee boringen om de diepte te peilen van het puinspoor en om na te gaan of er onder dit puinpakket nog archeologisch relevante lagen terug te vinden waren. De boringen werden uitgevoerd tot een diepte van +4,52m TAW, dit was 3m onder het maaiveld.

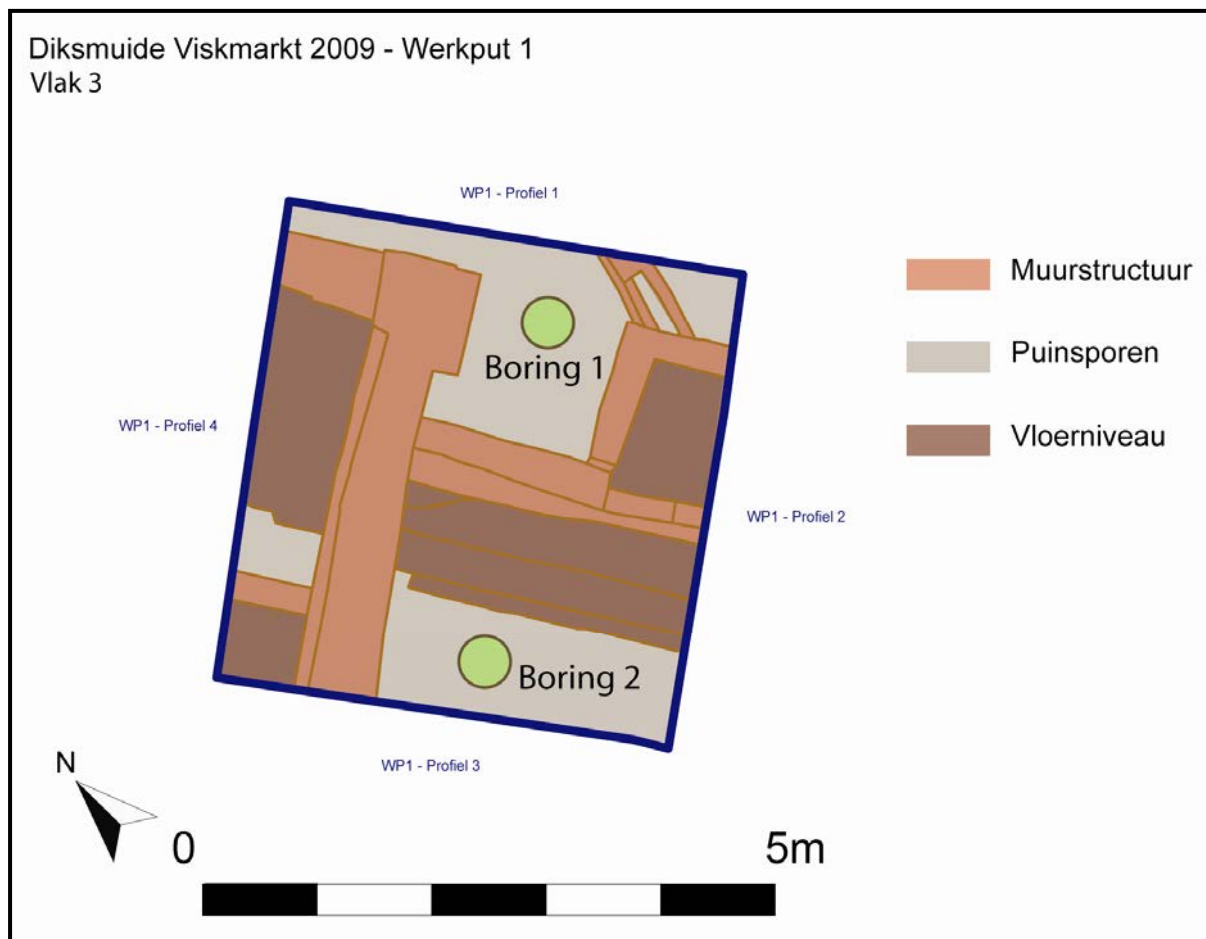

Figuur 12: Positie van werkput 1, net vóór het aanleggen van het eerste vlak.

- **Voornaamste sporen**

De oudste sporen in de sleuf waren een bakstenen muur (S17, S20) en mogelijk een bakstenen gootje (S13, S14, S15). De muur liep oost-west georiënteerd door de werkput en was gemetseld met bakstenen met verschillende formaten (21,0 x 10,0 x 6,0cm en 22,0 x 10,0 x 5,0cm) en met een gelige, zachte kalkmortel. Aan de noordzijde van deze structuur bevond zich een vloerniveau op een diepte van +5,65m TAW (zie figuur 14). De ruimte tussen muur S17 en de noordelijke sleufwand vormde onmiskenbaar een kelderruimte, die op een niet exact te bepalen datum, hoewel waarschijnlijk in de 20ste eeuw, volgestort werd met puin. Tussen de vondsten bevonden zich onder andere enkele zware gietijzeren structuren, mogelijk gietkroezen en funderingspijlers.

Het gootje dat gevormd werd door de sporen S13, S14 en S15 was niet in verband te brengen met de muur S17-S20, maar werd wel doorbroken door de sporencluster S8, S9, S10 en S11 (zie figuur 15). Deze cluster vormde een murencomplex met een vloerniveautje en was tegen de muur S17-S20 gebouwd. Er werden geen sporen van afbraak teruggevonden. Het baksteenformaat varieerde tussen 21,0 x 9,0 x 5,0cm en 23,0 x 10,5 x 5,0cm. De gebruikte mortel was dezelfde als die van spoor S17-S20.

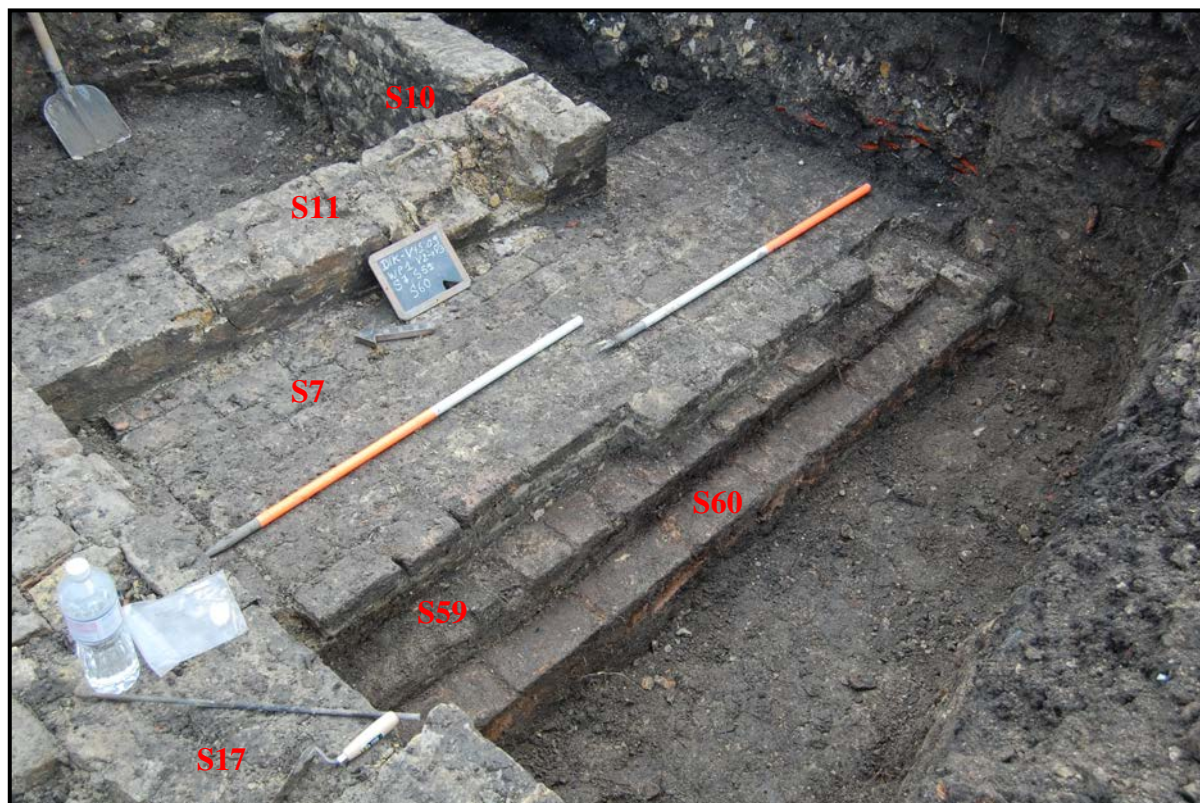
Figuur 13 : Overzichtsplan van vlak 3 van werkput 1.

Figuur 14: Zicht op de kelderruimte begrensd door S17 en S20.

Figuur 15: Het bakstenen afvoergootje S13-S14-S15, doorbroken door muur S10.

Figuur 16: Vloerniveau S7, dat sporen S59 en S62 (niet zichtbaar) afdekte.

Uit een iets oudere fase dateren sporen S59, S60 en S62, eveneens muurstructuren. S60, een rijtje bakstenen met formaat 27,0 x 15,0 x 9,0cm, sloot aan bij S59, dat op zijn beurt tegen S62 lag. Hoewel de precieze verhouding in de tijd tussen deze drie sporen niet te achterhalen was, was wel duidelijk dat ze ouder zijn dan het complex S8, S9, S10 en S11.

S7 was het meest recente vloerniveau dat in werkput 1 werd aangetroffen en bestond uit bakstenen met formaten 21,0 x 10,0 x 5,0cm en 26,0 x 13,0 x 8,0cm. Het bevond zich boven S59 en S62 (zie figuur 17). De mortel tussen de stenen was dezelfde gelige, zachte kalkmortel die eveneens bij de andere bakstenen constructies voorkwam.

- **Stratigrafie**

Algemeen kan gesteld worden dat de gelaagdheid in werkput 1 bestond uit verschillende puinlagen bovenop elkaar, die samen een dik puinpakket vormden. De aangetroffen vondsten in deze puinlagen geven het geheel een datering in de late 19de-begin 20ste eeuw.

De boringen die uitgevoerd werden in vlak 3 van deze put toonden aan dat de puinlagen tot ongeveer +5,32m TAW doorlopen en dan overgaan in een puinige, lichter bruine opvulling tot op een hoogte van ca. +4,80m TAW. Onder +4,80m TAW bevond zich de moederbodem, een homogeen groenblauw zandig pakket.

6.2. Werkput 2

- **Algemeen**

Werkput 2 werd aangelegd ten westen van werkput 1 (zie overzichtsplan) en had als afmetingen 4m bij 3,20m. Het maaiveld bij werkput 2 bevond zich op +7,25m TAW. Er werden twee verschillende archeologische vlakken aangelegd. Het eerste vlak bevond zich op ca. +6,30m TAW, het tweede vlak ongeveer 15cm daaronder, op +6,15m TAW.

Na twee verdiepingen in vlak 2 werden vier boringen uitgevoerd, tot op een diepte van +4,20m TAW, zo'n 3 meter onder het maaiveld.

Figuur 17 : Algemeen beeld op werkput 2 tijdens het onderzoek.

- **Voornaamste sporen**

De oudste sporen in werkput 2 waren de puinlagen S12, S13 en S15 onder de aanwezige muurstructuren. Al deze puinlagen bevatten gemengd vondstenmateriaal, te dateren vanaf ten vroegste de late middeleeuwen tot de 20ste eeuw. Het ging dus duidelijk om recente opvullingen.

De opvallendste jongere sporen waren S1, S2 en S4 (zie figuur 18). Spoor 2 was een muurstructuur in baksteen (formaat 20,0 x 10,0 x 5,0-6,0cm), gemetseld met een gelige zachte kalkmortel. S1 en S4 waren beide vloerniveaus uit dezelfde fase als muur S2. Waarschijnlijk

was S1 (ten zuiden van S2) een overblijfsel van een binnenvloer van het gebouw waarvan muur S2 deel van uitmaakte. S4 (ten noorden van S2) leek eerder een buitenliggend niveau en zou kunnen geïnterpreteerd worden als een aangelegd wandelpad aan de buitenzijde van S2. Het baksteenformaat van beide vloerniveaus was identiek aan dat van de muur S2.

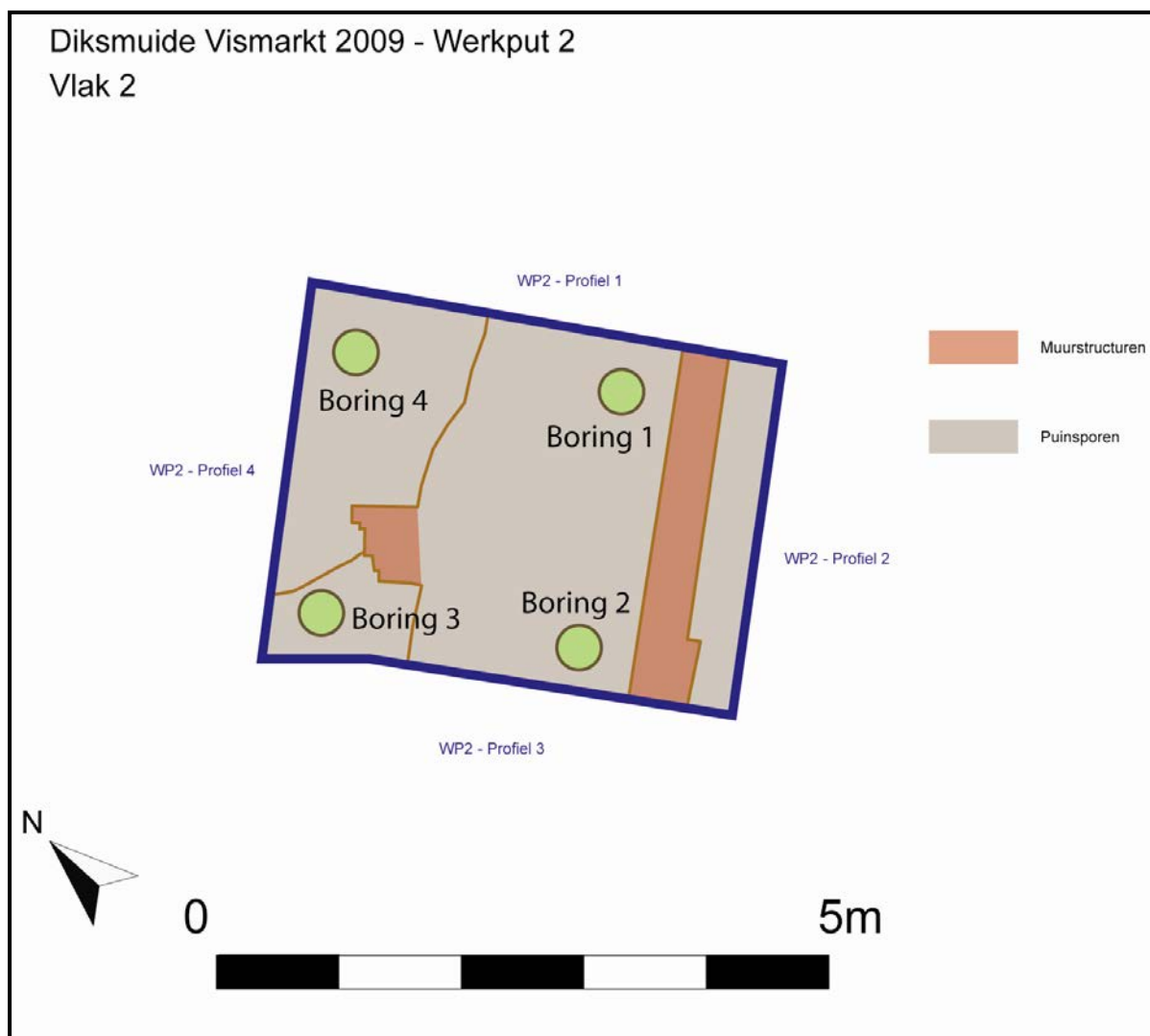
Op, tussen en net onder de verschillende bakstenen structuren werden kogels en andere metalen fragmenten teruggevonden die uit de Eerste Wereldoorlog stammen. De gebouwstructuur die in werkput 2 werd aangetroffen, dateert vermoedelijk uit de tweede helft van de 19de eeuw en werd vernield tijdens de periode van WOI.

- **Stratigrafie**

De profielen in werkput 2 gaven een opeenstapeling van verschillende puinpakketten weer, die allemaal materiaal bevatten dat ten vroegste teruggaat tot de 20ste eeuw. Uit de boorstalen die werden genomen in werkput 2 kwam een zeer puinige opeenvolging aan het licht, waaronder bij boringen 1, 2 en 3 steeds een homogeen, archeologisch steriel, groenblauw zandig pakket werd teruggevonden. Bij boring 4 bevond zich op een diepte van +4,30m TAW nog steeds een puinlaag en werd het zandig pakket niet bereikt.

Figuur 18 : Sporen S1, S2 en S4 in werkput 2.

Figuur 19: Grondplan van vlak 2 in werkput 2, met aanduiding van de boringen.

6.3. Werkput 3

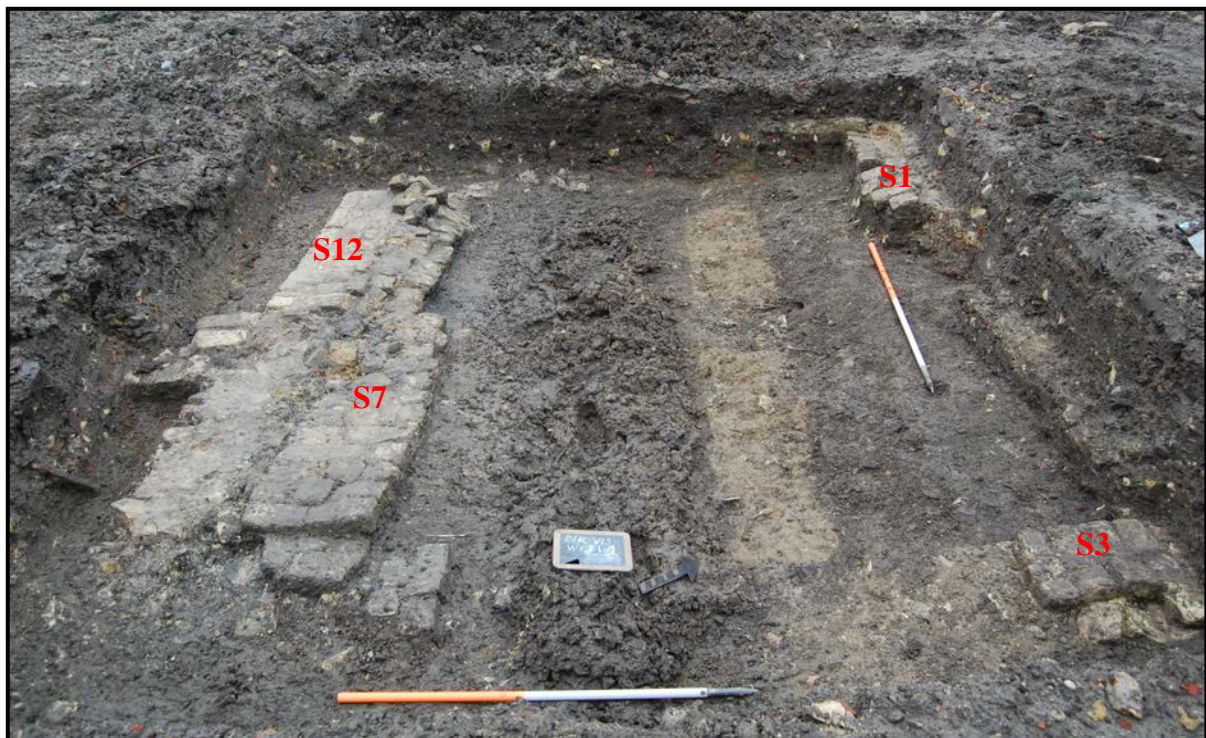
- **Algemeen**

Werkput 3 werd centraal op het onderzoeksterrein aangelegd, ten zuiden van werkputten 1 en 2 (zie overzichtsplan). De afmetingen van de put bedroegen 3,80m bij 3,60m. Het maaiveld bevond zich op +7,12m TAW. Er werden drie verschillende archeologische vlakken aangelegd, met een bijkomende diepere coupe in vlak 1 en een aanzienlijk diepere coupe in vlak 3.

Omdat de moederbodem in vlak 3 reeds werd aangesneden en omwille van de iets hogere grondwaterstand in deze put werden er geen bijkomende boringen uitgevoerd.

- **Voornaamste sporen**

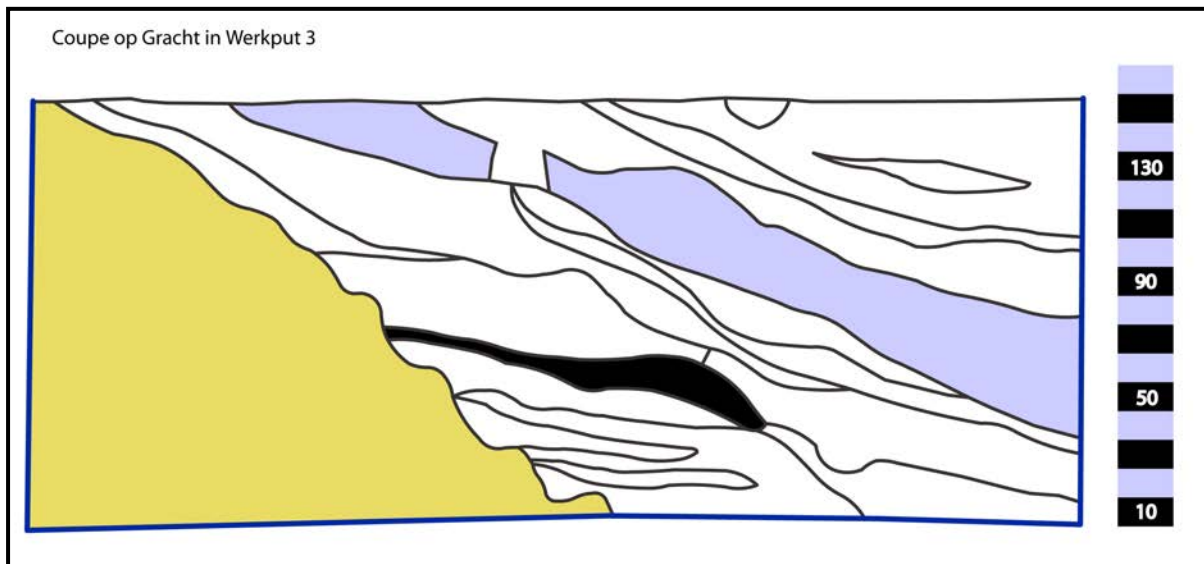
Het oudste spoor dat in werkput 3 werd aangetroffen was een grachtstructuur (zie figuren 21 en 22). Deze gracht werd in grondplan opgetekend als sporen S23, S25, S26, S29 en S30. Al deze lagen, die werden waargenomen in vlak 3, maakten deel uit van de opvulling van de gracht. De gracht had vermoedelijk een noord-zuid verloop, maar dit kon door de beperkte ruimte van werkput 3 niet exact nagegaan worden. Algemeen kon de totale breedte van de gracht geschat worden op minstens 6m. Bij het couperen kon de maximale diepte niet bereikt worden door inspoelend grondwater, maar de gracht kon gevolgd worden tot ca. +4,55m TAW. Wel kon geconstateerd worden dat het ging om een met de hand uitgegraven spoor, zichtbaar in de coupe aan de spadesteken in de weggegraven moederbodem. Het materiaal uit de opvullingslagen van de gracht geeft een datering die ten vroegste te plaatsen is in de late middeleeuwen en zeker doorloopt tot in de post-middeleeuwse periode.

Figuur 20: Algemeen zicht op vlak 1 in werkput 3.

Figuur 21: Coupe op de gracht in werkput 3.

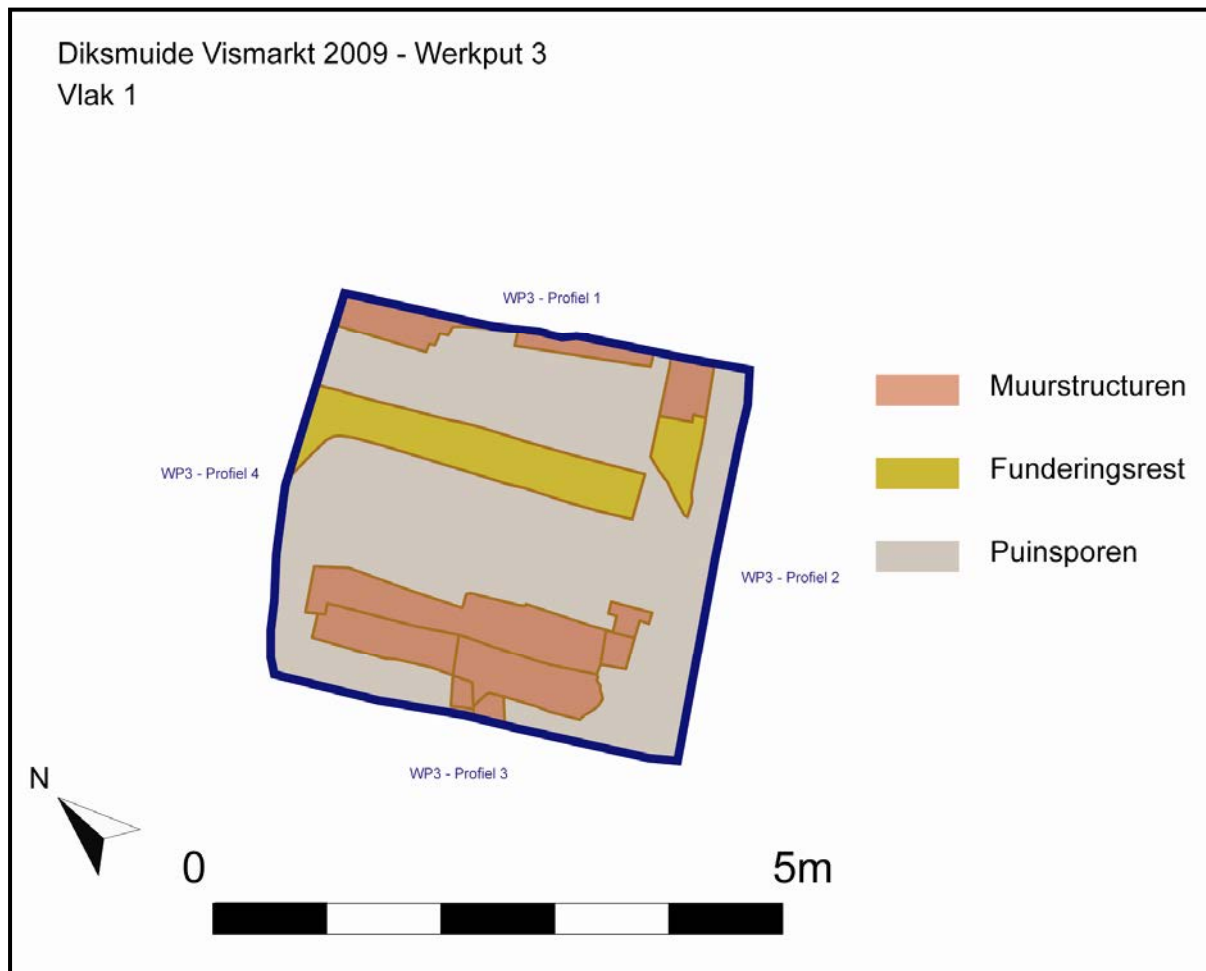

Figuur 22: Tekening van de verschillende opvullingslagen van de gracht in werkput 3.

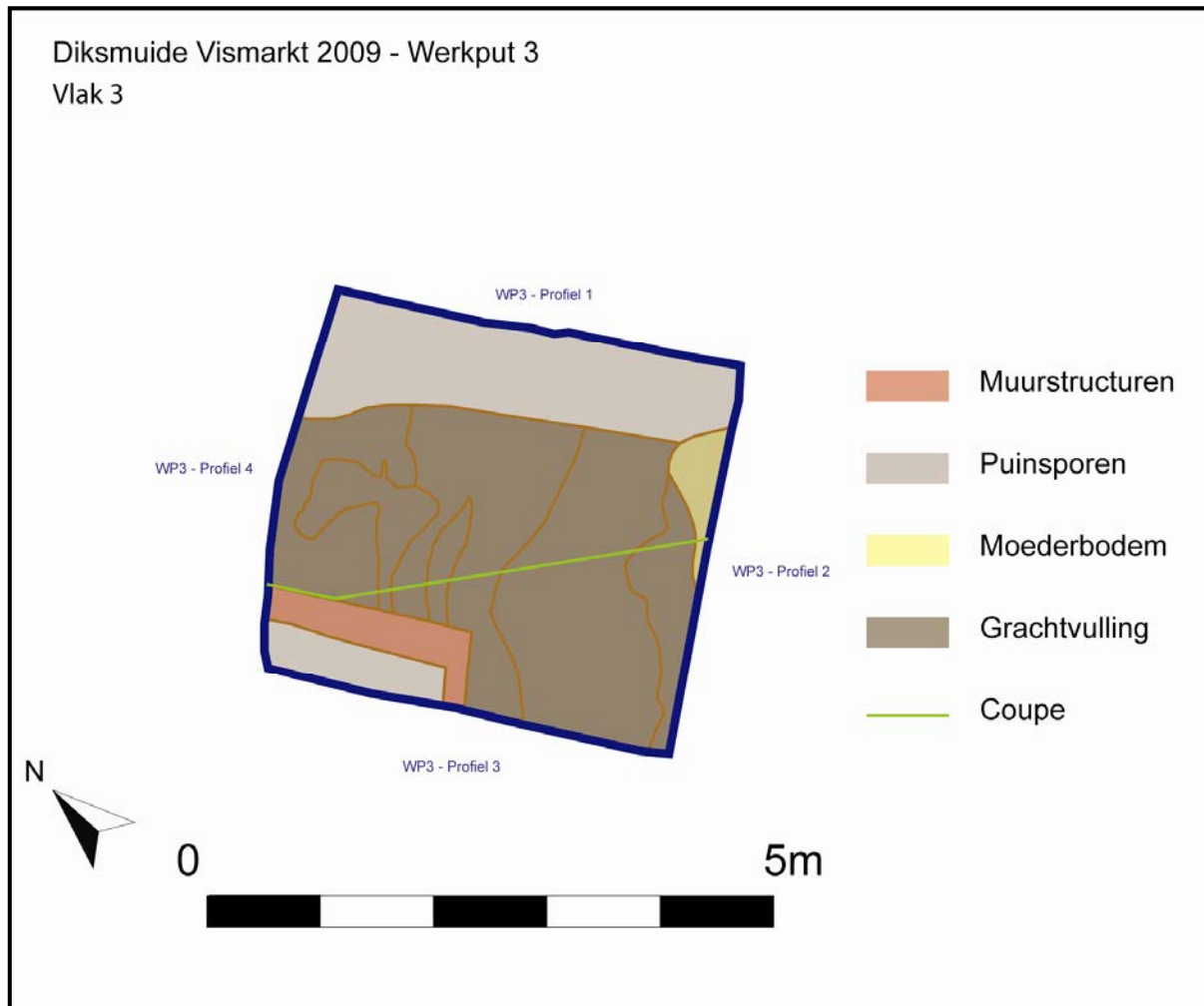
Bovenop de gedempte gracht werd in vlakken 1 en 2 een aantal muur- en vloerstructuren teruggevonden die, naar materiaalvondsten, kunnen geplaatst worden rond het midden van de 19de eeuw. Het ging om sporen S1, S2, S3 en S5 tot S12 (zie figuur 20), allen gemetseld met een zachte, gelige kalkmortel. Het baksteenformaat van al deze sporen is 21,0 x 10,0 x 5,0cm. De twee vloerniveaus S1 en S7 vormden waarschijnlijk één geheel in een vroegere fase. Uit profiel 4 werd duidelijk dat op een bepaald tijdstip doorheen de vloer een kuil werd gegraven die de twee helften van elkaar heeft gescheiden.

- **Stratigrafie**

De opbouw van werkput 3 was er een van opeenvolgende puinpakketten, doorsneden door puinkuilen. De puinlagen liepen door tot op een diepte van ca. +6,00m TAW, enkel in het noordelijke deel was dan nog steeds een puinkuil aanwezig (S31). Op deze diepte werden in de andere profielen de opvullingslagen van de gracht of de moederbodem aangesneden.

Figuur 23: Grondplan van vlak 1 in werkput 3.

Figuur 24: Grondplan van vlak 3 in werkput 3.

6.4. Werkput 4

- **Algemeen**

Werkput 4 werd aangelegd ten zuiden van werkput 3 en had als afmetingen 4,70m bij 4,20m. Het maaiveld bij werkput 4 bevond zich op +7,47m TAW. Bij het machinaal uitgraven van de put werden geen duidelijke archeologische niveaus aangetroffen in de bovenste lagen. Er werd met de kraan verdiept tot een diepte van ca. +5,57m TAW. Grondwater begon vanaf deze diepte ernstig in te stromen en bemoeilijkte de registratie van de sporen. In werkput 4 werden geen archeologisch relevante vlakken waargenomen of opgetekend, wel werden drie wandprofielen ingetekend. Een vierde profiel stortte in vooraleer het kon geregistreerd worden.

- **Voornaamste sporen**

Er werden geen archeologische sporen aangetroffen, enkel verschillende opvullingslagen.

- **Stratigrafie**

De opbouw van het terrein in werkput 4 was er een van opeenvolgende puinlagen. In profiel 4 werd een gelaagdheid aangetroffen die mogelijk in verband kan gebracht worden met een gracht (insnijding in de moederbodem, zie figuur 25), maar of deze overeenkwam met de grachtstructuren uit werkputten 3 en 6 (zie verder) kon niet worden aangetoond. Het materiaal uit de opvullingslagen van de verschillende profielen kan geplaatst worden in de post-middeleeuwse periode.

Figuur 25: Profiel 4 in werkput 4.

6.5. Werkput 5

- **Algemeen**

Werkput 5 werd aangelegd ten westen van werkput 4 (zie overzichtsplan) en mat 3,80m bij 3,60m. Het maaiveld bij werkput 5 bevond zich op ca. +6,80m TAW. Er werd één vlak aangelegd op een diepte van +5,41m TAW, waarin vervolgens vier boringen werden geplaatst.

- **Voornaamste sporen**

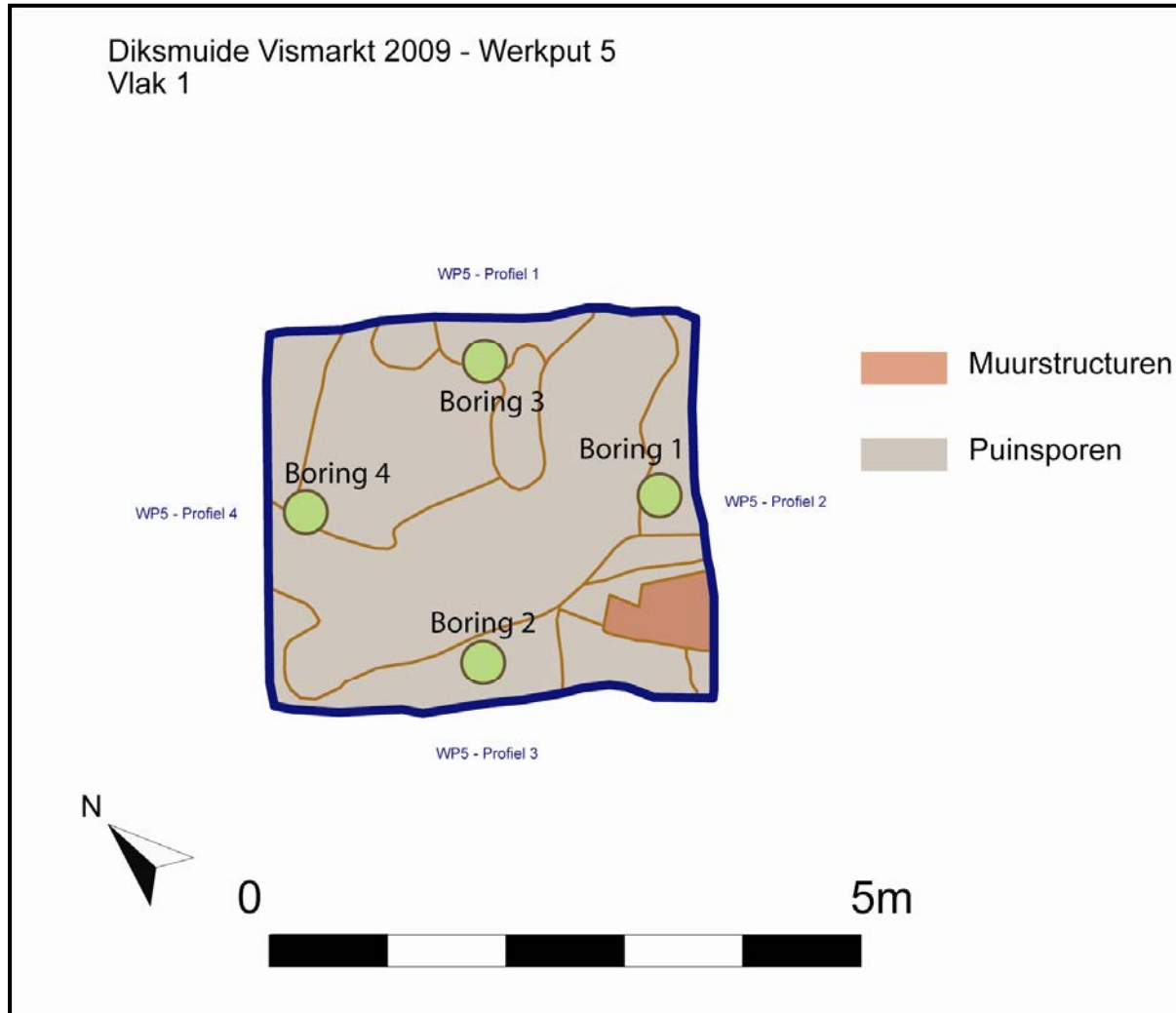
Werkput 5 werd overheerst door zeer grove puinpakketten, die zowel in de profielen als in het vlak te zien waren. Deze puinpakketten bevatten allemaal verrommeld materiaal, daterend uit de periode late middeleeuwen – 20ste eeuw. S70 was het enige spoor dat terugging op een gebouwstructuur (zie figuur 26). Het ging om een deels ingestorte muur, gemetseld met een gelige zachte kalkmortel. De bakstenen hadden een formaat van 21,0-22,0 x 10,0 x 5,0cm.

- **Stratigrafie**

De opbouw in werkput 5 bestond uit opeenvolgende puinlagen doorsneden met jongere puinkuilen. Vlak 1 werd aangelegd in deze puinlagen, op een hoogte van +5,41m TAW. In het vlak werden vier boringen geplaatst om te peilen naar het verdere verloop van de gelaagdheid in deze zone, zonder daarvoor het totale oppervlak te moeten verdiepen. Bij alle boringen kwam hetzelfde beeld naar voor: na ca. 10cm kwam een geligbruin, kleiig zandig pakket aan het licht dat doorliep tot ca. +4,60m TAW. Onder dit niveau werd steeds een homogeen groenblauwig zandig pakket teruggevonden. Bij elke boring werd een diepte bereikt van minstens +3,77m TAW, meer dan 4m onder het maaiveld.

Figuur 26: Algemeen beeld op vlak 1 en de boringen in werkput 5.

Figuur 27: Grondplan van vlak 1 in werkput 5.

6.6. Werkput 6

- **Algemeen**

Werkput 6 werd aangelegd ten zuiden van werkput 5, op de grens van de onderkelderde zone die zich aan de kant van de Vismarkt bevond. De put bestond uit twee grote delen, een oostelijk deel buiten de kelderzone en een westelijk deel aan de zijde van de kelders (zie figuur 28). De afmetingen van de oostelijke put bedroegen 2,30m bij 2,40m, de westelijke put was 3,10m bij 2,90m. Het maaiveld bij put 6 bevond zich op +6,70m TAW.

Omwille van de aanwezigheid van een keldervloer op ca. + 4,78m TAW in de westelijke put, die alle oudere sporen reeds had vernietigd, werd verder onderzoek hier niet noodzakelijk geacht. In de oostelijke put werden twee archeologische vlakken aangelegd, het eerste op ca. +5,85m TAW, het tweede op +5,35m TAW.

In het laatste vlak werden twee boringen uitgevoerd om te achterhalen of er onder de aanwezige bakstenen structuren nog archeologisch relevante sporen zaten. Daarbij werd een aantal opvullingslagen aan het licht gebracht en werd er beslist om de noordelijke helft van de put nog verder te verdiepen en het noordprofiel aanzienlijk uit te breiden.

Figuur 28: Algemeen beeld op werkput 6 tijdens het uitgraven.

- **Voornaamste sporen**

Het oudste spoor dat in de oostelijke put werd aangetroffen, was een mogelijke grachtstructuur gevormd door de opvullingslagen S41 tot S46 (zie figuur 29). Het ging om zandige opvullingslagen afgewisseld met donkerdere, organische pakketten. Het materiaal uit deze vulling bevatte zowel laat-middeleeuwse als recentere post-middeleeuwse scherven. Het exacte verloop, de totale breedte en de maximale diepte van de mogelijke gracht konden binnen de beperkte ruimte van de put niet achterhaald worden.

Bovenop deze opvullingslagen, op een diepte van ca. +5,46m TAW, werd een vloerniveau (S35, S37) aangetroffen, bestaande uit bakstenen met formaat 23,0 x 10,0-11,0 x 5,0-6,0cm. De gelige, zachte kalkmortel was slechts fragmentair bewaard. Dit vloerniveau was gebouwd tegen spoor S38, een muur opgebouwd uit bakstenen van hetzelfde formaat (zie figuur 30). In het zuiden van de put werd een zeer verbrokkelde bakstenen structuur (S40) aangetroffen, mogelijk een vervallen muur of een muur die deels werd afgebroken.

Het meest recente spoor in de werkput was een bakstenen gootje of kleine riolering, S29 (zie figuur 31). Het baksteenformaat varieerde van 21,0 x 10,0 x 5,0cm voor de bakstenen die de goot vormden, tot 26,0 x 13,0 x 6,0cm voor de centraal gelegen bakstenen die de open ruimte van de goot afdekten. De goot zelf bevatte een bruinzwarte, kleverige opvulling, waarin geen materiaal werd teruggevonden.

Alle structuren in de werkput werden afgebroken of doorsneden door de keldermuren die zich uitstrekten vanaf werkput 6 tot tegen de grens met de Vismarkt.

Figuur 29: Beeld op profiel 1 van werkput 6, met de mogelijke grachtstructuur.

Figuur 30: Vlak 2 in werkput 6.

Figuur 31: Bakstenen riool in vlak 1 van werkput 6.

- **Stratigrafie**

De gelaagdheid in het oostelijke put van werkput 6 bestond uit opeenvolgende puinpakketten tot op een diepte van ca. +5,48m TAW. In het noordoostelijk deel gingen de puinlagen vervolgens over in de opvullingslagen van een mogelijke grachtstructuur. Deze kon worden opgetekend tot een diepte van ca. +4,50m TAW. Vrij snel inspoelend grondwater verhinderde verdere verdieping. In het zuiden en westen bestonden de profielen uitsluitend uit de keldermuren van de voorgaande bebouwing op deze plek.

7. ALGEMENE INTERPRETATIE

De twee oudste sporencomplexen, beide meer dan waarschijnlijk opvullingspakketten van grachten, werden aangesneden in werkputten 3 en 6. De exacte oriëntatie kon niet afgeleid worden uit de beperkte oppervlakte van de werkputten, maar uit de werfcontrole bij het uitgraven van de bouwput werd duidelijk dat het om één gracht ging die het terrein doorkruiste van zuidwest naar noordoost. In coupe was een verschillende opbouw zichtbaar. In werkput 3 werden in het profiel van de grachtvulling duidelijke sporen aangetroffen van menselijke inmenging en aanleg, terwijl dit in het profiel van werkput 6 niet het geval was. Het profiel in werkput 3 vertoonde zeer duidelijke uitgravingssporen waar de grachtvulling de moederbodem raakte. Op gelijkmatige afstanden en met vrij gelijkmatige verdiepingen waren getrapte uitgravingen aanwezig die van deze structuur eerder een gegraven gracht maken dan een alluviale opvulling van een arm van de nabijgelegen Handzamevaart. Vermoedelijk was de functie ervan een perceelsafbakening of een omheiningsgracht, met een bijkomende drainerende functie en afwatering naar de Handzamevaart. Het gerecupereerde materiaal uit de grachtvulling laat niet toe er een oude datering aan toe te kennen. Materiaal uit de late middeleeuwen werd steeds teruggevonden in combinatie met post-middeleeuws materiaal.

Het overgrote deel van de sporen bestond uit recente structuren en puinlagen. In alle werkputten werd een aantal opeenvolgende puinpakketten aangesneden van post-middeleeuwse, 19de- en 20ste-eeuwse oorsprong. De dikte van het puinpakket nam toe dichter naar de Handzamevaart toe, waaruit kan verondersteld worden dat de oorspronkelijke helling in de richting van de waterloop in de loop van de jaren is genivelleerd en weggewerkt. In werkputten 1, 2, 3, 5 en 6 werden muurstructuren aangetroffen die, in correlatie met het gevonden materiaal, waarschijnlijk teruggaan op de midden- en laat-19de-eeuwse bebouwing die op het perceel aanwezig was. Mogelijk werden deze gebouwen vernietigd tijdens de belegering van Diksmuide tijdens de Eerste Wereldoorlog. In werkputten 1 en 2 werden heel wat ijzeren voorwerpen aangetroffen in de puin- en opvullingslagen. Mogelijk zijn ze afkomstig van het 19de-20ste-eeuwse IJzermagazijn dat zich vroeger op deze plek bevond, waarbij de gebouwstructuren kunnen geïnterpreteerd worden als bijgebouwen van dit magazijn.

8. BESLUIT EN AANBEVELING VOOR VERDER ONDERZOEK

In het kader van de geplande bouw van serviceflats met een ondergrondse parkeergarage aan de Vismarkt te Diksmuide, voerde een archeologisch team van Monument Vandekerckhove nv tussen 9 februari en 2 maart 2009 op de site een archeologische prospectie door middel van destructieve proefputten uit. Het onderzoek gebeurde in opdracht van de bouwheer, de vzw Katholieke Bejaardenzorg Westhoek, volgens de bepalingen opgelegd door het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed. Verspreid over het terrein werden zes proefputten uitgegraven en onderzocht.

De oudste sporen die werden aangetroffen waren twee opgevulde grachtstructuren, in werkput 3 en in werkput 6. Afgaande op het vondstenmateriaal dat in de verschillende opvullingslagen werd gevonden, moet de vulling van de grachten in de post-middeleeuwen worden gedateerd. Vermoedelijk hadden deze structuren een dubbele functie: perceelsbegrenzing en afwatering. Er is geen enkele reden om aan te nemen dat ze zouden teruggaan tot de 12de-eeuwse mottestructuur die zich in dit deel van de oude stad zou bevinden. In geen van de werkputten werd een archeologisch niveau of vondstenmateriaal teruggevonden dat tot deze periode is terug te brengen.

Het terrein werd echter vooral gekenmerkt door 19de-20ste-eeuwse puin- en ophogingslagen, die samen een dik puinpakket vormden dat de oorspronkelijke bodem afdekte. Resten van een 16de-17de-eeuwse tuinlaag, zoals die kon verwacht worden uit historische kaarten, waren niet aanwezig op het onderzoeksterrein. Waarschijnlijk raakte deze laag, als ze er ooit is geweest, vermengd met de latere puinlagen, die zorgden voor een ophoging en nivellering van het perceel. De bakstenen structuren (muren, vloertjes, afwateringskanaaltjes) die behalve in werkput 4 in alle putten werden aangetroffen, zijn te plaatsen in de late 19de eeuw en houden mogelijk verband met het IJzermagazijn dat zich dan op deze plek langsheen de Handzamevaart aan de Vismarkt bevond. De bakstenen structuren werden vermoedelijk vernield tijdens de Eerste Wereldoorlog, waarna ze bedekt werden met puinlagen.

Na deze archeologische prospectie kan geconcludeerd worden dat het terrein aan de Vismarkt geen archeologische site herbergt en dat de gronden bijgevolg kunnen vrijgegeven worden voor de verdere werkzaamheden. Deze aanbeveling heeft geen enkele bindende kracht, maar dient als advies voor de bevoegde overheid, het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed, die uiteindelijk zal beslissen over het vervolgtraject.

9. WERFBEGELEIDING

Het advies, zoals neergeschreven in het vorige hoofdstuk, werd wegens de strakke werfplanning in afwachting van dit officiële eindrapport reeds kort na afsluiten van het veldwerk meegedeeld aan Sam De Decker, erfgoedconsulent archeologie voor het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed West-Vlaanderen. Die gaf daarop de werf officieel vrij, zodat de bouwwerkzaamheden van start konden gaan. Wel werd de bouwheer verzocht om de timing van de werf door te geven, opdat een beperkte werfbegeleiding kon ingelast worden (inspectie van de bouwput). Deze inspectie werd uitgevoerd op 20/03/2009 door Sam De Decker. Bij deze werfbegeleiding werden volgende vaststellingen gedaan, na de bijna volledige uitgraving van de bouwput³:

- De gracht die in werkput 3 werd aangesneden kon over een grotere afstand gevolgd worden in het vlak (zie figuur 32). Op de bodem van de bouwput, zo'n 3m onder het maaiveld, had deze nog een breedte van ca. 5m. De gracht had een organische vulling en was uitgegraven in de zandgrond. Deze gracht had een min of meer noordoost-zuidwest verloop en kon worden gevolgd over een afstand van ca. 30m. Er werd geen dateerbaar materiaal aangetroffen.
- Dwars over deze gracht was een uitgeholde boomstam met een lengte van ruim 5m aanwezig (zie figuur 33). De vulling bestond uit een organisch, gereduceerd en zandig pakket. Vermoedelijk betreft het een afwateringsgoot of riolering.
- Een viertal bakstenen boogstructuren tegen de Handzamevaart maakten deel uit van de onderkelderde, 19de-eeuwse gebouwen langsheen de Vismarkt (zie figuur 34).
- De oorspronkelijke helling van het terrein naar de Handzamevaart, afgedekt door de verschillende puinlagen, werd zichtbaar in de noordoostelijke rand van de uitgraving (zie figuur 35).

³ Persoonlijke communicatie Sam De Decker dd. 23/03/2009.

Figuur 32: Opeevulde grachtstructuur, aangetroffen bij de werfbegeleiding (© Sam De Decker).

Figuur 33: Houten afwateringsriool, aangetroffen bij de werfbegeleiding (© Sam De Decker).

Figuur 34: Boogvormige kelderstructuren, aangetroffen bij de werfbegeleiding (© Sam De Decker).

Figuur 35: De oorspronkelijke helling van het terrein, aflopend naar de Handzamevaart, zichtbaar in de wand van de bouwput (© Sam De Decker).

10. BIBLIOGRAFIE

- DEMOEN H., *Diksmuide, stad aan de IJzer*, 2004, Diksmuide.
- [DE DECKER S.], *Bijzondere voorschriften bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem Diksmuide, Vismarkt, s.d., [Brugge]*.
- DEWILDE M. De topografische groei van Diksmuide – Deel I, in: *Den Dyzere*, jg. 5, nr. 4, 1986, pp. 131-157.
- MORTELMANS R., Diksmuide door de eeuwen heen, in: *Den Dyzere*, jg. 2, nr. 4, 1983, pp. 145-151.
- Stadsarchief Diksmuide
 - o Figuratieve kaart van Martinus Haecke, 1716
 - o Caerte figuratif van de stadt ende landen van het schependom van Dixmude. In 1885 naget. door Patr. Vanduyshuys (situatie 1613-1702)
- Provinciale Bibliotheek West-Vlaanderen
 - o Kaart Sanderus, 1641
 - o Postkaart van de Vismarkt te Diksmuide, zonder titel
 - o Dixmude – Canal de Handzaeme, onuitgegeven postkaart
 - o 7 – Dixmude et l’Yser, onuitgegeven postkaart
 - o Dixmude – Marché aux Poissons, onuitgegeven postkaart
- Koninklijke Bibliotheek Brussel
 - o Kadasterkaart en legger van P.C. Popp, 1842
 - o Kaart Jacob van Deventer, 1550
 - o Kaart van Ferraris, 1775
- Internet
 - o www.geo-vlaanderen.agiv.be
 - o <http://paola.erfgoed.net/sdx/inventaris>
 - VIOE. Gebiedsfiche Diksmuide (ID 1990)
 - VIOE. Straatfiche Vismarkt (ID 10718)

11. INVENTARIS

11.1. Inventaris van de sporen

Hieronder volgt een summiere spoorinventaris, een meer uitgebreide versie met foto's is terug te vinden op de bijhorende DVD.

- **Werkput 1**

SPOOR	VONDSTNRS.	OMSCHRIJVING
1	9, 19	Grijsbruine, zandige puinzone; over volledig vlak
2		Vier stenen brede bakstenen muur met kalkmortel
3		Drie stenen brede bakstenen muur met kalkmortel
4		Idem S17 en S44. Bakstenen muur, met kalkmortel
5		Kuil met zwarte sintelvulling; coupe
6		Idem S1
7	31	Idem S76. Bakstenen vloertje met kalkmortel
8		Bakstenen dorpel met kalkmortel
9		Bakstenen vloertje, bedekt met zwarte houtskoollaag
10		Idem S50 en S51. Eén steen brede bakstenen muur met kalkmortel
11		Twee stenen brede bakstenen muur met kalkmortel
12		Idem S29. Vlakje tussen sleufwand en gootje; donkerbruin; vrij los, zandig pakket, met kalkmortel- en baksteenpuin
13		Donkerbruingrijze vulling van gootje
14		Wand van gootje
15		Wand van gootje
16	30	Donkerbruin puinvlak; bevat veel mortel- en baksteenpuin
17		Idem S4 en S44
18		Donkere bakstenen band aan S17; versnijding S17
19	27, 28, 29	Idem S36 en S45. Vrij los puinpakket met veel kalkmortel, baksteen, OM, AW.
20		Bakstenen muur met kalksteenmortel
21		Boord van bakstenen vloer (S7)
22		Profiel 1, donkerbruine laag (teelaarde)
23		Profiel 1, donkerbruin zandlemig pakket
24		Profiel 1, donkerbruine laag met veel puin, kalkmortel, baksteen; vrij los
25		Profiel 1, donkerbruine laag met veel puin, kalkmortel, baksteen; vaster dan S24
26		Profiel 1, donkerbruine laag met veel puin; kalkmortel, baksteen; vaster dan S24
27		Profiel 1, donkerbruine laag met veel puin, kalkmortel, baksteen, vaster dan S24
28		Profiel 1, puinpakket met spikkels baksteen en kalkmortel
29		Profiel 1, Idem S12. Grijsbruin puinpakket met baksteen, tegels, kalkmortel
30		Profiel 1, grijsbruin puinpakket, met mortel en baksteen
31		Profiel 4, gootje in profiel
32		Profiel 4, donkere, bruinzwarte laag (teelaarde)
33		Profiel 4, donkerbruine laag met weinig puin
34		Profiel 4, donkerbruin lensje
35		Profiel 4, donkerblauw/grijze laag; vrij los
36		Profiel 4, Idem S19 en S45. Vrij vaste puinlaag met baksteen, kalkmortel, glas, AW
37		Profiel 4, bakstenen muur met kalksteenmortel
38		Profiel 4, donkerbruine, zandlemige laag met weinig puin; vrij vast
39		Profiel 3, recente puinlaag
40		Profiel 3, donkerbruine/zwarte laag, teelaarde
41		Profiel 3, idem S63. Pakket met zeer grof puin

42		Profiel 3, lichtbruine laag met wat mortel en baksteen
43		Profiel 3, puinlaag met veel baksteen en mortel
44		Profiel 3, vier stenen brede bakstenen muur met kalkmortel
45		Profiel 3, idem S19 en S45. Grote brokken puin; trapje (?)
46		Profiel 2, donkerbruine laag (teelaarde)
47		Profiel 2, vrij losse puinlaag met baksteen en mortel
48		Profiel 2, donkerbruine zandlemige laag met baksteen en mortelbrokjes; vrij vast
49		Profiel 2, donkerbruine zandlemige laag met mortelbrokjes; vrij vast
50		Profiel 2, donkerbruin laagje met baksteen en mortel; vrij vast
51		Profiel 2, idem S10. Een steen brede bakstenen muur met kalkmortel
52		Profiel 2, idem S10. Eén steen brede bakstenen muur met kalkmortel
53		Profiel 2, donkerbruin zandlemig lensje
54		Profiel 2, grijsbruine/zwartbruine laag, veel HK; zie ook vloer (S9)
55		Profiel 2, donkerbruine, zandlemige puinlaag met baksteen en kalkmortelbrokken; zeer vast
56		Profiel 2, dun donkerbruin zandlemig laagje onder puinpakket; vrij vast
57		Profiel 2, donkerbruine zandlemige laag, wat baksteen en kalkmortel; vrij los
58		Profiel 2, uitbraakspoor
59		Bakstenen muur die parallel aansluit bij S62, met kalkmortel
60		Bakstenen dorpel, bestaande uit één steen breed en diep, met kalkmortel; groter steenformaat dan S59 en 62
61	26	Laag aarde tussen S11 en 62, donkerbruin
62		Bakstenen muur met kalkmortel
63		Donkerbruine puinlaag met baksteen, kalkmortel, tegels
64		Bakstenen vloertje (onderkant beerput), zwarte aanslag door bezinksel. vlak eronder een laag schelphoudend bleekgrijs zand
65		Bakstenen muur, deels ingestreken met kalk
66		Uitsparing in vloer (S64), gevuld met puin
67		Bakstenen vloertje (onderkant beerput), zwarte aanslag door bezinksel; vlak eronder een laag schelphoudend bleekgrijs zand
68	49, 50	Idem S71. Eerste fase van verdiepen richting vlak 4, puinlaag met baksteen, kalkmortel, AW, bot
69	51, 52	Tweede fase van verdiepen naar vlak 4, donkergrijze puinlaag, sterk vermengd; baksteen en kalkmortel, tegels, AW, bot, HK
70		Kleine puinlaag ten NO van S69; grijs tot grijsgeel; zeer kalkrijk, baksteen, mortel, HK, bot
71		Profiel 1, idem S68. Zandlemige grijsbruine puinlaag met baksteen, mortel; vrij los
72		Profiel 1, bruingrijs/bruingeel gevlekte zandlemige laag met veel HK, baksteen, kalkmortel; vrij vast
73		Profiel 1, bruingrijze zandlemige laag met veel Profiel 1, HK, baksteen, kalkmortel; vrij vast
74		Profiel 1, geelbruin, zandlemige puinlaag
75		Profiel 3, geelbruine, smalle, kleiige band met groene schijn; zeer vast
76		Profiel 2, idem S7. Bakstenen vloertje
77		Profiel 2, bruingroen, kleiig bandje met wat baksteen-, HK- en mortelspikkels
78		Profiel 4, Grote brok bakstenen muurrest
79		Profiel 2, bakstenen muur, deels ingestreken met kalk

• **Werkput 2**

SPOOR	VONDSTNRS.	OMSCHRIJVING
1		Bakstenen vloer in parallelle rijen; losse kalkmortel met wat HK
2		Bakstenen muur tussen twee vloertjes (4 stenen breed) met witgele kalkmortel; uitgebroken richting zuiden
3	14, 15, 16, 17, 18	Zandlemige, grijsbruine puinlaag, baksteen, natuursteen, mortel, ijzer; vrij vast
4	12,13	Bakstenen vloer/pad; donker, zandlemig voegsel, afgeboord met haaks liggende stenen
5	10	Idem S21. Donkere zandige puinlaag met veel puin (baksteen, leisteen, kalkmortel, HK)
6		Verskillende rijen stenen op hun zijde, zandleem ertussen (?)
7	11	Idem S13 en S20. Bruingrijze puinlaag met bruine en geelgroene vlekken (zandlemig met kleizones), baksteen, kalkmortel, glas, leisteen, AW, Bot; vrij vast
8		Idem S31. Zandlemige puinlaag met kleiige zones, vrij weinig puin; vrij vast
9		Idem S15. Zandlemige puinlaag, vrij weinig puin, vrij vast
10		Zwart, metalen, langwerpig object dat na ca. 50cm overgaat in een zwart/grijze grondverkleuring die zwak meanderend naar de noordwand schuift; zandlemig
11		Zandlemige puinlaag met kleiige zones, sterk gelijkend op S9, maar iets bleker en meer gevlekt (zwart/grijs en geelbruin), ook minder puinresten
12	25, 38	Fundering van vloer S4 (zand + verbrand materiaal: schelpjes, AW, kogel, metaal)
13		Idem S7 en S20. Puinige laag met baksteen, kalkmortel, OM
14	39	Verzakt en half weggebroken restant van S4 (?), doorbroken door S15
15	41	Idem S9. Puinig pakket, anders opgebouwd dan S13
16	40	Puinig gemengd pakket
17	58, 59	Omvat volledige vlak na verdiepen van V2 naar V3: puinspoor, vervolg funderingslaag van S4 en een tweede puinpakket
18		Profiel 1, zandig, licht puinig, grijsbruin pakket (vnl. baksteen), vrij vast
19		Profiel 1, donkerbruingrijzig puinpakket (baksteen, kalkmortel, natuursteen); vrij compact
20		Profiel 1, zandig, donkerbruin puinpakket met baksteen, kalkmortel, tegels, natuursteen
21		Profiel 1, donkerbruin/zwart, zandig puinpakket, veel puin (bakstenen, mortel, tegels, natuursteen)
22		Profiel 1, zandig, bruingelig puinpakket (veel baksteen)
23		Profiel 4, zeer donker, bruinzwart, organisch pakket (teelaarde)
24		Profiel 4, groenig bruin, kleiig pakket, weinig puin; matig compact
25		Profiel 4, zandig, licht puinig grijsbruin pakket (vnl. baksteen); vrij vast
26		Profiel 4, zandig, donkerbruin/grijzig puinpakket; veel baksteen en rode tegels
27		Profiel 4, bruingroenig, zandig/kleiig pakket; weinig puin; matig compact
28		Profiel 4, bruingroenig, zandig/kleiig pakket; weinig puin; matig compact
29		Profiel 4, vrij homogeen, zandig pakket met oranje vlekken
30		Profiel 4, donkergrijs, zandig puinpakket met wat baksteen, tegels; vrij compact
31		Profiel 4, gemengd, geel-zandig/bruin-zandig pakket met weinig puin
32		Profiel 4, donkerbruingrijzig puinpakket (baksteen, kalkmortel, natuursteen); vrij compact
33		Profiel 4, zandig donkerbruin puinpakket met baksteen, kalkmortel, tegels, natuursteen
34		Profiel 4, donkerbruin/zwart, zandig puinpakket; veel puin (bakstenen, mortel, tegels, natuursteen)

• **Werkput 3**

SPOOR	VONDSTNRS.	OMSCHRIJVING
1	20	Overblijfsel van een bakstenen vloerniveau (?) met kalkmortel
2		Idem S52. Mogelijk laatste restant kalkmortel bovenop S13 en in verband te brengen met S1
3	21	Bakstenen muur met kalkmortel; S3b is een laagje kalkmortel in het verlengde van S3 en mogelijk een funderingsspoor; coupe
4		Lineair, zandig funderingspakket: lichtgeelgrijze/bruine laag met puin (baksteen, mortel, boomwortels); 3 coupes
5		Afgebroken, verzakt of lagere annex van vloer S7; bakstenen lijken nog relatief mooi in verband te liggen
6		Afgebroken, verzakt of lagere annex van vloer S7; bakstenen lijken nog relatief mooi in verband te liggen
7	33, 37	Bakstenen vloertje, naar NO toe helemaal vernietigd met gele kalkmortel
8		Mogelijk funderingsrest; puinige baksteenstructuur zonder verband (lijken op elkaar te zijn geworpen met kalkmortel als voegsel)
9	22, 23, 24, 32	Idem S13 en S51. Omgevende puinlaag in V1: donkerbruin met baksteen, kalkmortel, AW, bot, metaal
10		Bakstenen structuur (muurtje/puinrest?) met gele kalkmortel
11	42	Twee bakstenen brede structuur, onderdeel van S12 (vormt een hoek)
12		Bakstenen muurtje aansluitend bij vloer S7 en S8 (fundering?)
13	105	Omgevende puinlaag in V1: donkerbruin met baksteen, kalkmortel, AW, bot, metaal. Zelfde spoor als S9
14	34, 35, 43, 44	Onder S7: groenbruinig kleipakket met veel AW, hoornpitten, bot, baksteen, HK Zelfde spoor als S15
15	36	Onder S7: groenbruinig kleipakket met veel AW, hoornpitten, bot, baksteen, HK Zelfde spoor als S14
16	45	Zone met donkere, zwartgrijze vlekken die voorkomen in O deel van PP3; humeus; voorbode van de gracht?
17	46	Zwartbruine, zandige puinlaag met vooral tegelfragmenten en HK/as
18	48	Zeer kleiig, groenbruin pakket
19		Donkerbruine, zandige laag met vrij veel kalkmortelspikkels
20		Donkerbruine puinige laag met baksteen, tegels, kalkmortel
21	47	Licht bruinig, zandig pakket met veel baksteen-en kalkmortelpuin
22		Mogelijk paalspoor dat na het couperen geen bleek te zijn
23		Buitenste vulling van gracht in grondvlak, donker grijsbruinig pakket, humeus; vrij homogeen
24		Witgele MB
25		Gracht in grondvlak: grijswit, vrij homogene laag met groenige, gelige, bleekbruine, zwarte en roodoranje spikkels; HK, AW, bot; vrij vast; kleiig
26		Vulling van gracht in grondvlak: bruingrijs, vrij homogeen, witgele, geelgroene, zwartbruine en geelbruine vlekjes; HK, mortel en baksteen, zandlemig; vrij vast
27		Vulling van gracht in grondvlak: geelwit met groene en grijzige tint, witte en zwarte spikkels, HK, zeer vast, kleiig
28		Bruingrijs pakket met HK-, mortel-, baksteen- en kleispikkels; vrij vast
29		Bruingrijs pakket met HK-, mortel-, baksteen- en kleispikkels; vrij vast
30	64	Zandlemig, bruingrijs puinpakket met zwartgrijze zones, baksteen, kalkmortel, HK, tegels, verbrande leem; coupe
31		Vrij recent puinpakket dat van O naar W door de PP verloopt
32		Deel van gracht: grijsbruin, zandige en humeuse vulling; uitgravings- of baggersporen
33		Deel van gracht: donkerbruine, zandige vulling met witgrijze vlekken die een lijn

		lijken te vormen
34		Deel van gracht: grijsbruine/gele laag met blekere en meer donkere zones, zeer sterk gespikkeld met grijze, witgele, zwarte, roodoranje en gele spikkels; zeer kleiig
35	55	Deel van gracht: grijsgele/geelbruine laag met blekere en meer donkere zones, zeer sterk gespikkeld met wat zwarte, roodoranje en gele spikkels; zeer kleiig
36	54	Deel van gracht: grijsbruine laag met blekere en meer donkere zones, zeer sterk gespikkeld met zwarte en gele spikkels; zeer kleiig
37		Deel van gracht: geelwitte laag met groene schijn, bruingrijze spikkels; zeer kleiig
38		Deel van gracht: grijsbruine band, witgele en zwarte spikkels; kleiig
39		Deel van gracht: bruingrijs, zandlemig pakket vermengd met humus en dus vrij donker; weinig spikkels
40		Deel van gracht: grijsbruine/gele laag met blekere en meer donkere zones, zeer sterk gespikkeld met grijze, witgele, zwarte en roodoranje spikkels; vrij veel verbrande leem; het westelijke deel is eerder grijzig/geelgroen; zeer kleiig
41	53, 103	Deel van gracht: grijsgeel met veel oranje vlekken (verbrande leem); onderaan is de laag zeer donker (humeus); kleiig
42		Deel van gracht: vlekke laag met geelgroene en bruingrijze hoofdkleuren; kleiig
43		Deel van gracht: vuurgloed-oranje; verbrande leem; vrij los
44		Deel van gracht: zilvergrijs tot witgrijs; zeer vast
45		Deel van gracht: blauwgrijs en bruingrijs gevlekt; zeer kleiig
46		Deel van gracht: zeer donkerbruine tot zwarte laag; wat blauwgrijze en oranjegele vlekken; zandlemig
47		Deel van gracht: licht grijsbruine/bruingrijze gevlekte laag met vrij veel humus
48		Deel van gracht: blauwgrijze/grijsbruine laag ('marmereffect'); zeer kleiig
49		Deel van gracht: donker, grijsbruin pakket met oranjebruine vlekken; vrij zandig
50		Deel van gracht: blauwgrijzig met wat bruinachtige zones; kleiig
51		Idem S9 en S13. Zandlemige bruingrijze puinlaag
52		Idem S2. Mogelijk laatste restant kalkmortel bovenop S13 en in verband te brengen met S1
53		Ophogings-, funderings- of stabiliteitslaag onder S1: bleek grijsbruin met veel puin: baksteen, tegels, mortel; vrij los
54		Ophogings-, funderings-, stabiliteitslaag onder S1 en S52; puinrijk
55		Grijsbruine puinlaag met baksteen, mortel; vrij los
56		Bruingrijze puinlaag; vrij vast
57		Puinlaag met grijze/zwarte vlekken
58		Lijkt op donkere grijsbruine grachtvulling S60, maar met wat puinspikkels, zandlemig
59		Lijkt op S60, maar met HK vlekken
60		Donkerbruine grachtvulling (in profiel), met kleispikkels, ijzeruitloging, zandlemig en vrij humeus
61		Donkerbruine grachtvulling (in profiel), met een geelgroene schijn en kleispikkels, ijzeruitloging, zandlemig en vrij humeus
62		Donkerbruine grachtvulling (in profiel), met gelige schijn en kleispikkels, ijzeruitloging, zandlemig en vrij humeus
63		Donkere grijsbruine zandlemige laag met baksteen, kalkmortel, HK, vrij vast
64		Donkerbruine/groenige laag, met gelige schijn en kleispikkels, ijzeruitloging, zandlemig en vrij humeus
65		Ophogingslaag binnen en omheen muur (S11-12); zandlemige bruingrijze laag met weinig puin
66		Bruingele zandlemige laag met wat HKspikkels
67		Grijsbruin zandlemig pakket, met baksteen, kalkmortel, HK; vrij los

• **Werkput 4**

SPOOR	VONDSTNRS.	OMSCHRIJVING
1		Bruin/bruin grijs heterogeen zandig pakket met baksteen, kalkmortel, HK, vrij los
2		Bruin grijs puinpakket met gelige schijn, gele baksteen, HK, zandlemig, vrij vast
3		Geelbruin zandlemig puinpakket met veel baksteen, mortel, HK, oesterschelpen, vrij los
4	1	Grijsbruin pakket met geelgroene vlekjes; zandlemig; baksteen, mortel, AW, natuursteen, HK
5	2, 3	Licht bruin grijs puinpakket met geelbruine en oranje inclusies; zandlemig met kleizones; baksteen, mortel, HK, bot; vrij vast
6		Bruin grijs heterogeen puinpakket; zandlemig, baksteen, mortel, HK; vrij vast
7	4	Grijsbruin puinpakket m gelige zones, zandlemig met klei; baksteen, kalkmortel, HK, bot; vrij vast
8		Verstoorde MB
9		Verstoorde MB
10		Zandlemig kleipakket met kleiige zones; zeer donker grijsbruin m gelige en geelgroene vlekken; wat baksteen, kalkmortel, HK; vrij los
11		MB
12		Bruin/bruin grijs, heterogeen zandig puinpakket met baksteen, kalkmortel, HK; vrij los
13		Grijsbruin puinpakket met geelgroene vlekjes; zandlemig; baksteen, mortel, AW, natuursteen, HK
14	5	Grijsbruinig met bovenaan een lensje bruin grijs klei
15		Bleek bruin/bruin grijs pakket met weinig puin
16		Grijsbruin puinpakket; zandlemig; veel puin: baksteen, mortel, AW, natuursteen, HK
17		Kuil (?) met donkere grijsbruine vulling; zandlemig en humeus
18		Bruin/bruin grijs, heterogeen zandig puinpakket met baksteen, kalkmortel, HK; vrij los
19		Bruin groen, kleiig pakket met geelbruine zone; baksteen, kalkmortel; vrij vast
20		Grijsbruine vulling met zwarte en roodoranje vlekken; zandlemig met kleizones; baksteen, mortel, HK
21		Bovenzijde kuil S24: Kuil met donkere grijsbruine, zandlemige vulling met veel geelgroene kleivlekjes; vrij vast
22		Bruin grijs puinpakket met veel geelbruine spikkels; zandlemig; baksteen, kalkmortel, HK; vrij vast
23	7	Grijsbruin zandlemig pakket met witgele mortelspikkels; HK; vast
24		Kuil met donkere grijsbruine zandlemige vulling; vrij vast
25	8	Grijsbruin, zandlemig pakket met witgele mortelspikkels; HK; vast
26		Kuil met donkere, grijsbruine, zandlemige vulling; vrij vast
27		Gracht?: donkere bruin grijs vulling; twee verdiepingen die mogelijk insteken van een schop zijn
28		MB

• **Werkput 5**

SPOOR	VONDSTNRS.	OMSCHRIJVING
1		Profiel 1, Donkere, grijsbruine/zwarte laag (teelaarde)
2		Profiel 1, Bruingele, sterk heterogene, zandige puinlaag met bakstee, kalkmortel, HK; zeer los
3		Profiel 1, Donkergrijze/bruine, zandige puinkuil met veel baksteenbrokken; zeer los
4	82	Profiel 1, Bruine/bruingele, heterogene puinlaag met baksteen, kalkmortel, HK, AW; vrij vast
5		Profiel 1, Kuil: heterogeen, grijsbruin, zandig pakket met veel witte spikkels (eierschalen, vermalen bot?, baksteen; losse structuur
6		Profiel 1, Pakket met strakke gelaagdheid: afwisselend leisteen en gelig zand; uiterst los
7		Profiel 1, Roodbruine, zandige laag met een gelaagdheid (zand en natuursteen)
8		Profiel 1, Bleek bruin/bruingeel, heterogeen pakket; zandlemig; veel puinbrokjes (baksteen, mortel, HK, tegels); vrij los
9		Profiel 1, Bleek bruin/bruingeel, heterogeen pakket met bruingele zones; zandlemig; veel puinbrokjes (baksteen, mortel, HK, tegels); vrij los
10		Profiel 1, Gelige, smalle band; korrelig: verbrokkelde baksteen, mortel
11		Profiel 1, Gelige, smalle band; korrelig: verbrokkelde baksteen, mortel
12		Profiel 1, Vervolg S11, heterogeen: bleke en donkere vlekjes, maar niet zo korrelig, eerder kleiig en vrij vast
13		Profiel 1, Bruingrijs, heterogeen ophogingspakket; baksteen, mortel, HK; vrij vast
14		Profiel 1, Bruingrijs, heterogeen, kleiig ophogingspakket; baksteen, mortel, HK; vrij vast
15		Profiel 1, Bruingrijs, zandlemig puinpakket met veel baksteenbrokken; losse structuur
16	81	Profiel 1, profiel 2. Bruingrijs, heterogeen, kleiig ophogingspakket; baksteen, mortel, HK; vrij vast
17		Profiel 1, profiel 2. Bruingrijs, heterogeen, kleiig ophogingspakket; wat baksteen, HK; vrij vast
18		Profiel 1, Bruingrijze, zandlemige puinlaag met weinig puin; wat baksteen, HK; vrij vast
19		Profiel 1, Kuil, lijkt sterk op S18, maar minder korrelig
20		Profiel 1, Lijkt sterk op S18, maar neigt iets meer naar het geelbruine
21	80	Profiel 1, profiel 2. Bruingele/groene, kleiige laag met een groene schijn en zandige zones; wat baksteen, mortel, HK; vrij vast
22		Profiel 1, Bakstenen muur
23		Profiel 4, Donkere, grijsbruine/zwarte laag (teelaarde)
24		Profiel 4, Donker, bruingrijs /zwart, zandig puinpakket; weinig puin
25		Profiel 4, Gelaagde kuil, gevuld met opeenvolgend zand en kiezellagen
26		Profiel 4, Kuilvulling: bruin, zandig, homogeen pakket
27		Profiel 4, Donkere grijsbruine/zwarte laag (teelaarde)
28		Profiel 4, Donker bruingrijs /zwart, zandig puinpakket; weinig puin
29		Profiel 4, Bruingele, sterk heterogene zandige puinlaag met bakstee, kalkmortel, HK; zeer los
30		Profiel 4, Grijzig, zandig pakket met een gele tint; baksteen, kalkmortel, tegels; vrij los
31	86, 104	Profiel 4, Idem S73. Grijsbruin, zandig puinpakket; veel puin (baksteen, kalkmortel, tegels, riool, bot); vrij los
32	88	Profiel 4, Donkergrijze/bruine, zandige puinkuil met veel BSbrokken, zeer los
33		Profiel 4, Zeer zwart, zandig puinpakket met veel leisteen
34	84	Profiel 4, Donkerbruin, vrij zandig puinpakket met kalkmortel, leisteen, AW, bot; vrij vast

35	85	Profiel 4, Zeer puinig pakket: baksteen, mortel, tegels, dakpannen; aangestampt bruinig zand; compact
36		Profiel 4, Oranje laagje: verbrande leem/gemalen baksteen of tegel (?)
37		Profiel 4, Donkerbruin, zeer compacte, zandige laag; in verlengde van S38, 55
38		Profiel 4, Laagje HK; loopt over S38 tot in zuidprofiel (S55)
39	83	Profiel 4, Grijzige puinlaag met zeer veel baksteen
40		Profiel 4, Zwarte, vrij homogene laag met zandige inclusies; zeer vast
41		Profiel 4, Puinkuil
42		Profiel 4, Geelbruinig, zandig pakket met veel bakstenen en kalkmortel
43		Profiel 3, Zeer losse, zandige puinlaag
44		Profiel 3, Donkere, grijsbruine/zwarte laag (teelaarde)
45		Profiel 3, Recente bakstenen constructie; met cement
46		Profiel 3, Bruingrijze, zandige puinlaag; baksteen, kalkmortel, tegels; zeer los
47		Profiel 3, Donker bruingrijze puinlaag met baksteen en mortel
48		Profiel 3, Gelig puinpakket met baksteen, kalkmortel
49		Profiel 3, Grijzig, zandig pakket met een gele tint; baksteen, kalkmortel, tegels; vrij los
50		Profiel 3, Zeer zwart, zandig puinpakket met veel leisteen
51		Profiel 3, Zeer puinig pakket: baksteen, mortel, tegels, dakpannen; aangestampt bruinig zand; compact
52		Profiel 3, Donkerbruin puinpakket met baksteen en tegels
53	90	Profiel 3, Puinkuil met zwarte en grijze, zandige tussenvulling; grof puin (baksteen, kalkmortel)
54		Profiel 3, Donkerbruin, zandig pakket met kleine puinbrokjes; zeer compact
55		Profiel 3, Laagje HK
56	91	Profiel 3, Donkerbruin, zandige, compacte laag
57		Profiel 3, Idem S69. Grijzige puinlaag met zeer veel baksteen
58		Donkere, bruingrijze puinlaag met zwarte bandjes; baksteen, kalkmortel
59		Vloerrest uit gele baksteen; cementmortel
60	89	Profiel 2, Idem S74. Bruingele tot bruingroene, kleiige laag; verschillende spikkels (baksteen, HK); veel AW (o.a. Steengoed); zeer vast
61		Profiel 2, Bakstenen muur met kalkmortel; 61b kent een bruinrode verkleuring
62		Profiel 2, Donker bruin met geeloranje schijn; sommige zones neigen naar bruinoranje; diepgele en HK spikkels; vast
63		Profiel 2, Idem S70. Scheefstaande bakstenen muur met kalkmortel
64		Profiel 2, Idem S70. Muurpuin
65		Profiel 2, Muurpuin (?); ophoging (?); losse structuur en brokken vrij ver uit uiteen
66		Profiel 2, Idem S68. Bruingrijze, zandige puinlaag; BS, kalkmortel, tegels; zeer los
67		Zeer kleiige, grijsbruine laag met een groen schijn; gelige en groenige vlekjes; zeer vast
68		Idem S66. Zandige puinlaag; bruingrijs met zeer veel puin; BS, kalkmortel, tegels; zeer los
69		Idem S57. Puinlaag; lijkt sterk op S68, maar iets vaster
70		Scheefstaande bakstenen muur met kalkmortel en muurpuin
71		Donkerbruin met rode schijn; zandlemig; veel baksteen en kalkmortel
72		Grijsgroen/bruin, kleiig pakket; baksteen en mortel; zeer vast
73		Idem S31. Groot puinpakket: bruingrijs; zandlemig; veel puinspikkels; vrij vast
74		Idem S60. Grijsgroen/bruin, kleiig pakket; baksteen en mortel; zeer vast
75		Langwerpig, bruingroen/grijs puinspoor; veel puinspikkels (BS en mortel), vrij vast
76		Grijsgroen/bruin, kleiig pakket; baksteen en mortel; zeer vast
77		Puinrijk, kleiig pakket met grijsbruine kleur en een groene schijn; baksteen en mortel
78		Grijsbuin puinpakket met zandlemige en meer kleiige zones; baksteen, kalkmortel, leisteen, HK
79		Grijsbuin, zandlemig puinpakket; baksteen, kalkmortel, leisteen, HK

• **Werkput 6**

SPOOR	VONDSTNRS.	OMSCHRIJVING
1		Profiel 1. Donkerbruine, zandige bovenlaag met zeer veel puin (baksteen, tegels, kalkmortel, natuursteen)
2		Profiel 1. Idem S14. Recente bakstenen structuur die kuil S3/13 omsluit
3		Profiel 1. Idem S13. Zuiver zand als vulling van bakstenen constructie (S2/14)
4		Profiel 1. Donkerbruine, zandige puinlaag met veel bakstenen, tegels, dakpannen, kalkmortel
5		Profiel 1. Homogeen, donkerbruin, zandig pakket
6		Profiel 1. Homogeen, donkerbruin, zandig pakket
7		Profiel 1. Donkerbruin tot zwart puinig pakket met veel bakstenen, kalkmortel, tegels, oesterschelpen, HK
8		Profiel 1. Bruingrijs pakket; met veel witte kalksteenspikkels
9		Profiel 1. Gelige/grijsbruine puinlaag met veel kalkmortel en baksteenspikkels, HK; vrij compact
10	93	Profiel 1. Donkerbruin, zandig, puinpakket met wat baksteen- en kalkmortelpuin; vrij vast
11	94	Profiel 1. Donkerbruin, zandig puinpakket met kleiige inclusies
12		Profiel 1. Idem S33. Bakstenen muurtje
13		Profiel 2. Zuiver zand als vulling van bakstenen constructie (S2/14)
14		Profiel 2. Recente bakstenen structuur die kuil S3/13 omsluit
15		Profiel 2. Zuiver zand
16		Profiel 2. Donkerbruine zandige bovenlaag met zeer veel puin (baksteen, tegels, kalkmortel, natuursteen)
17		Profiel 2. Donkerbruine zandige bovenlaag met zeer veel puin (baksteen, tegels, kalkmortel, natuursteen)
18		Profiel 2. Groenig kleipakket
19		Profiel 2. Donkergrijs, licht puinig, zandig pakket
20		Profiel 2. Lichtgrijs, homogeen; kleiig pakket
21		Profiel 2. Lichtbruin/grijzig, puinpakket met baksteen, mortel; vrij vast
22		Profiel 2. Donkerbruin/grijzig puinpakket, wat baksteen en HK
23		Profiel 2. Bruingrijs pakket; met veel witte kalksteenspikkels
24		Profiel 2. Donkerbruin, zandig puinpakket met kleiige inclusies
25		Profiel 2. Donkerbruin, zandig puinpakket met kleiige inclusies
26		Profiel 2. Idem S29. Bakstenen gootje
27		Donkerbruin, zandig puinpakket met kleiige inclusies
28		Donkerbruin, zandig puinpakket met kleiige inclusies
29		Idem S26. Bakstenen gootje
30		Zwart, zandig, homogeen spoor
31	95	Zandlemige puinlaag met baksteen, kalkmortel, tegels, HK
32		Kleiig, groen pakket
33		Idem S12. Bakstenen muur
34		Donker, grijsblauw pakket; kleiig, dus vast
35		Vormt samen met S37 bakstenen vloertje, onderbroken door grote opening
36	99	Opening binnen vloer S35/37; bruingrijs pakket met een groenbruine verkleuring;
37		Vormt samen met S35 bakstenen vloertje, onderbroken door grote opening
38		Bakstenen muurtje
39	97, 98, 100	Puinlagen binnen PP6, V2; Zuid: eerder grijsbruin Centraler en noordelijker: bruingrijs Beiden met puin: baksteen, mortel, HK, AW
40		Bakstenen muur; sterk verstoord en zonder duidelijk verband
41		Profiel 1. Gracht: donker zwart/zwartbruin pakket met zones die eerder

		blauwachtig zijn; kleiig en humeus
42		Profiel 1. Gracht: grijs/grijsbruin pakket; kleiig en humeus
43		Profiel 1. Gracht: grijs/grijsbruin pakket (bleker dan S42); kleiig en humeus
44		Profiel 1. Gracht: grijs/grijsbruin pakket (bleker dan S42), kleiig en humeus
45		Profiel 1. Gracht: grijs/grijsbruin pakket maar iets meer gevlekt dan S42-44; kleiig en humeus
46		Profiel 1. Gracht: grijs/grijsbruin pakket, aansluitend bij S44, maar zonder lichtgrijze/geelgrijze zoens; kleiig en humeus
47		Profiel 1. Gracht: Blauwgrijs pakket; kleiig en humeus
48		Profiel 1. Gracht: Geelgrijs pakket boven grachtvulling (?)
49		Profiel 1. Gracht: Geelgrijs pakket boven grachtvulling (?)

11.2. Inventaris van de vondsten

VONDST	PUT	SPOOR	INHOUD	DATERING
1	4	4	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
2	4	5	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
3	4	5	Dierlijk bot	/
4	4	7	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
5	4	14	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
6	4	/	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, faïence, oesterschelp	Post-middeleeuws
7	4	23	Rood aardewerk, dierlijk bot	Post-middeleeuws
8	4	25	Grijs aardewerk, rood aardewerk	Laat-/post-middeleeuws
9	1	1	Rood aardewerk	Post-middeleeuws
10	2	5	Metaal (ring)	/
11	2	7	Industrieel aardewerk, faïence, dakpanfragmenten, glas, steenkool, dierlijk bot, metaal	20 ^{ste} -eeuws
12	2	4	Rood aardewerk, industrieel aardewerk, steengoed, glas, natuursteen, steenkool, metaal (o.a. kogel), dierlijk bot	WOI
13	2	4	Metaal (loden kogel)	Post-middeleeuws
14	2	3	Materiaal door elkaar geraakt, niet weerhouden	/
15	2	3	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
16	2	3	Faïence	Post-middeleeuws
17	2	3	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
18	2	3	Kogel	WOI
19	1	1	Industrieel aardewerk, porselein, faïence, glas, kalkei	Post-middeleeuws
20	3	1	Steengoed	Post-middeleeuws
21	3	3	Materiaal door elkaar geraakt, niet weerhouden	/
22	3	9	Rood aardewerk, glas, metaal	Post-middeleeuws
23	3	9	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, kleipijp, dakpanfragmenten, tegelfragmenten, metaal	Post-middeleeuws
24	3	9	Grijs aardewerk, rood aardewerk	Post-middeleeuws
25	2	12	Rood aardewerk, metaal (o.a. 2 kogels), schelpjes	WOI
26	1	61	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed	Post-middeleeuws
27	1	19	Metaal	Post-middeleeuws
28	1	19	Metaal	Post-middeleeuws
29	1	19	Rood aardewerk, steengoed, metaal	Post-middeleeuws
30	1	16	Materiaal niet weerhouden	/
31	1	7	Metaal (kogelhuls)	WOI
32	3	9	Grijs aardewerk, rood aardewerk, faïence, kleipijp, dierlijk bot, metaal	Post-middeleeuws
33	3	7	Grijs aardewerk, rood aardewerk, dierlijk bot, kleipijp	Post-middeleeuws
34	3	14	Dierlijk bot, oesterschelp	/
35	3	14	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, tegelfragment, dierlijk bot	Laat-/post-middeleeuws
36	3	15	Grijs aardewerk, silex	Laat-middeleeuws

37	3	7	Baksteen	/
38	2	12	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, industrieel aardewerk, tegelfragment, kleipijpjes, glas, dierlijk bot, metaal, oesterschelp	Post-middeleeuws
39	2	14	Rood aardewerk, tegelfragment, glas, metaal (o.a. kogel en hangslot)	WOI
40	2	16	Rood aardewerk, steengoed, tegelfragment, steenkool, dierlijk bot, metaal	Post-middeleeuws
41	2	15	Metaal	/
42	3	11	Baksteen	Laat-/post-middeleeuws
43	3	14	Grijs aardewerk, rood aardewerk, dierlijk bot, metaal, silex, natuursteen	Laat-middeleeuws
44	3	14	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, dierlijk bot	Laat-/post-middeleeuws
45	3	16	Steengoed, glas, dierlijk bot, fragmenten afvoerbuis	20 ^{ste} -eeuws
46	3	17	Steengoed	Post-middeleeuws
47	3	21	Steengoed	Laat-/post-middeleeuws
48	3	18	Grijs aardewerk, rood aardewerk, metaal	Laat-/post-middeleeuws
49	1	68	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, tegelfragmenten	Laat-/post-middeleeuwen
50	1	68	Rood aardewerk, dierlijk bot	Post-middeleeuws
51	1	69	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, tegelfragment, dierlijk bot, metaal	Post-middeleeuws
52	1	69	Dierlijk bot	/
53	3	41	Grijs aardewerk, tegelfragment, dierlijk bot	Laat-middeleeuws
54	3	36	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
55	3	35	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
56	2	/	Glas	Post-middeleeuws
57	2	Boring 2	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
58	2	17	Grijs aardewerk, rood aardewerk, industrieel aardewerk, steengoed, glas, dierlijk bot, metaal	Post-middeleeuws
59	2	17	Rood aardewerk, faïence, steengoed, dierlijk bot	Post-middeleeuws
60	3	32-50	Grijs aardewerk, rood aardewerk, dierlijk bot	Laat-middeleeuws
61	3	32-50	Dierlijk bot	/
62	3	29	Rood aardewerk, steengoed, dierlijk bot	Post-middeleeuws
63	3	/	Rood aardewerk	Post-middeleeuws
64	3	30	Steengoed, metaal	Post-middeleeuws
65	3	32-50	Grijs aardewerk, dierlijk bot	Laat-middeleeuws
66	3	/	Dierlijk bot	/
67	2	Boring 3	Rood aardewerk	Laat-/post-middeleeuws
68	2	Boring 3	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
69	2	Boring 3	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
70	2	Boring 4	Rood aardewerk, dierlijk bot	Post-middeleeuws
71	2	Boring 4	Grijs aardewerk, kleipijp	Post-middeleeuws

72	2	Boring 4	Rood aardewerk, dierlijk bot	Post-middeleeuws
73	2	Boring 4	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
74	2	Boring 4	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
75	2	Boring 4	Steengoed	Laat-/post-middeleeuws
76	1	Boring 1	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
77	1	Boring 2	Glas	Post-middeleeuws
78	1	Boring 2	Grijs aardewerk	Laat-middeleeuws
79	1	Boring 2	Tegelfragment	Laat-/post-middeleeuws
80	5	21	Rood aardewerk	Post-middeleeuws
81	5	16	Steengoed	Post-middeleeuws
82	5	4	Faïence	Post-middeleeuws
83	5	39	Rood aardewerk, tegelfragment, dierlijk bot, metaal	Post-middeleeuws
84	5	34	Grijs aardewerk, rood aardewerk	Laat-/post-middeleeuws
85	5	35	Rood aardewerk, dierlijk bot, metaal, oesterschelp	Post-middeleeuws
86	5	31	Grijs aardewerk, rood aardewerk, industrieel aardewerk, steengoed, metaal	Post-middeleeuws
87	5	/	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, dierlijk bot	Post-middeleeuws
88	5	32	Metaal	/
89	5	60	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, dierlijk bot	Post-middeleeuws
90	5	53	Metaal	/
91	5	56	Rood aardewerk, steengoed	Post-middeleeuws
92	5	/	Grijs aardewerk, rood aardewerk, industrieel aardewerk, steengoed, faïence, stuk rioolbuis, glas, dierlijk bot, metaal	Post-middeleeuws
93	6	10	Grijs aardewerk, rood aardewerk, dierlijk bot	Laat-/post-middeleeuws
94	6	11	Grijs aardewerk, rood aardewerk	Laat-/post-middeleeuws
95	6	31	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, dierlijk bot, oesterschelp	Laat-/post-middeleeuws
96	6	/	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, metaal	Post-middeleeuwen
97	6	39	Steengoed	Laat-/post-middeleeuws
98	6	39	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, dierlijk bot	Laat-/post-middeleeuws
99	6	36	Grijs aardewerk, rood aardewerk	Laat-/post-middeleeuws
100	6	39	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, dierlijk bot, munt	Laat-/post-middeleeuws
101	6	gracht	Monster van gracht (sporen 41, 42, 43, 44, 46, 47)	/
102	6	gracht	Monster van gracht (sporen 41, 42, 43, 44, 46, 47)	/
103	3	41	Grijs aardewerk, rood aardewerk, steengoed, tegelfragmenten, dakpanfragmenten, dierlijk bot	Post-middeleeuws
104	5	31	Grijs aardewerk, rood aardewerk, industrieel aardewerk, dierlijk bot	Post-middeleeuws
105	3	13	Rood aardewerk, tegelfragment	Post-middeleeuws

11.3. Inventaris van de foto's

- **Algemeen**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
DMVM09 al gegraven put	6
DMVM09 kraan	46

- **Werkput 1**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
DMVM09 PP1 V1 S2-4	4
DMVM09 PP1 V1 S5	1
DMVM09 PP1 V1 S5 coupe	3
DMVM09 PP1 V2 S6	3
DMVM09 PP1 V2 S7	3
DMVM09 PP1 V2-3 S7-59-60	6
DMVM09 PP1 V2 S8	2
DMVM09 PP1 V2 S9	2
DMVM09 PP1 V2 S10	4
DMVM09 PP1 V2 S11	3
DMVM09 PP1 V2 S12	2
DMVM09 PP1 V2 S13	3
DMVM09 PP1 V2 S14	2
DMVM09 PP1 V2 S15	1
DMVM09 PP1 V2 S16	4
DMVM09 PP1 V2 S17	6
DMVM09 PP1 V2 S18	3
DMVM09 PP1 V2 S19	3
DMVM09 PP1 V2 S20	4
DMVM09 PP1 V3 S59-60-62	12
DMVM09 PP1 V3 S61	2
DMVM09 PP1 V3 S64	9
DMVM09 PP1 V3 S65	1
DMVM09 PP1 V3-4 S68	3
DMVM09 PP1 V3-4 S69-70	2
DMVM09 PP1 Boring 1	3
DMVM09 PP1 Boring 2	4
DMVM09 PP1 Profiel 1	4
DMVM09 PP1 Profiel 2	4
DMVM09 PP1 Profiel 3	3
DMVM09 PP1 Profiel 4	6

- **Werkput 2**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
DMVM09 PP2 algemeen	4
DMVM09 PP2 algemeen V1	5
DMVM09 PP2 V1 S1	6
DMVM09 PP2 V1 S2	4
DMVM09 PP2 V1 S3	4
DMVM09 PP2 V1 S4	2
DMVM09 PP2 V1 S5	2
DMVM09 PP2 V1 S6	2
DMVM09 PP2 V1 S7	8
DMVM09 PP2 V1 S8	2
DMVM09 PP2 V1 S9	4
DMVM09 PP2 V1 S10	3
DMVM09 PP2 V1 S11	3
DMVM09 PP2 V2 S12	7
DMVM09 PP2 V2-3 S17	3
DMVM09 PP2 Profiel 1	5
DMVM09 PP2 Profiel 2	3
DMVM09 PP2 Profiel 3	3
DMVM09 PP2 Profiel 4	4
DMVM09 PP2 boring 1	8
DMVM09 PP2 boring 2	3
DMVM09 PP2 boring 3	5
DMVM09 PP2 boring 4	7

- **Werkput 3**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
DMVM09 PP3 algemeen V1	14
DMVM09 PP3 algemeen V1-2	5
DMVM09 PP3 algemeen V2	5
DMVM09 PP3 algemeen V3	6
DMVM09 PP3 V1 S1	2
DMVM09 PP3 V1 S2	2
DMVM09 PP3 V1 S3	4
DMVM09 PP3 V1 S3b coupe	3
DMVM09 PP3 V1 S4	4
DMVM09 PP3 V1 S4 coupe 1	4
DMVM09 PP3 V1 S4 coupe 2	2

DMVM09 PP3 V1 S4 coupe 3	3
DMVM09 PP3 V1 S5	2
DMVM09 PP3 V1 S6	2
DMVM09 PP3 V1 S7	5
DMVM09 PP3 V1 S8	3
DMVM09 PP3 V1 S9	4
DMVM09 PP3 V1 S10	3
DMVM09 PP3 V1 S11	2
DMVM09 PP3 V1 S12	3
DMVM09 PP3 V1 S13	3
DMVM09 PP3 V1-2 S1	2
DMVM09 PP3 V1-2 S7	3
DMVM09 PP3 V1-2 S14	2
DMVM09 PP3 V1-2 S14=15	3
DMVM09 PP3 V1-2 S14=15 coupe	4
DMVM09 PP3 V1-2 S15	1
DMVM09 PP3 V2 S16	1
DMVM09 PP3 V2 S17	1
DMVM09 PP3 V2 S18	1
DMVM09 PP3 V2 S19	2
DMVM09 PP3 V2 S20	1
DMVM09 PP3 V2 S21	1
DMVM09 PP3 V2 S22	1
DMVM09 PP3 V3 S29 coupe	2
DMVM09 PP3 Profiel 1	2
DMVM09 PP3 Profiel 2	2
DMVM09 PP3 Profiel 3	2
DMVM09 PP3 Profiel 4	2
DMVM09 PP3 V3 S23-27 coupe (gracht)	22

- **Werkput 4**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
DMVM09 PP4 algemeen	3
DMVM09 PP4 Profiel 1	7
DMVM09 PP4 Profiel 2	11
DMVM09 PP4 Profiel 3	1
DMVM09 PP4 Profiel 4	7

- **Werkput 5**

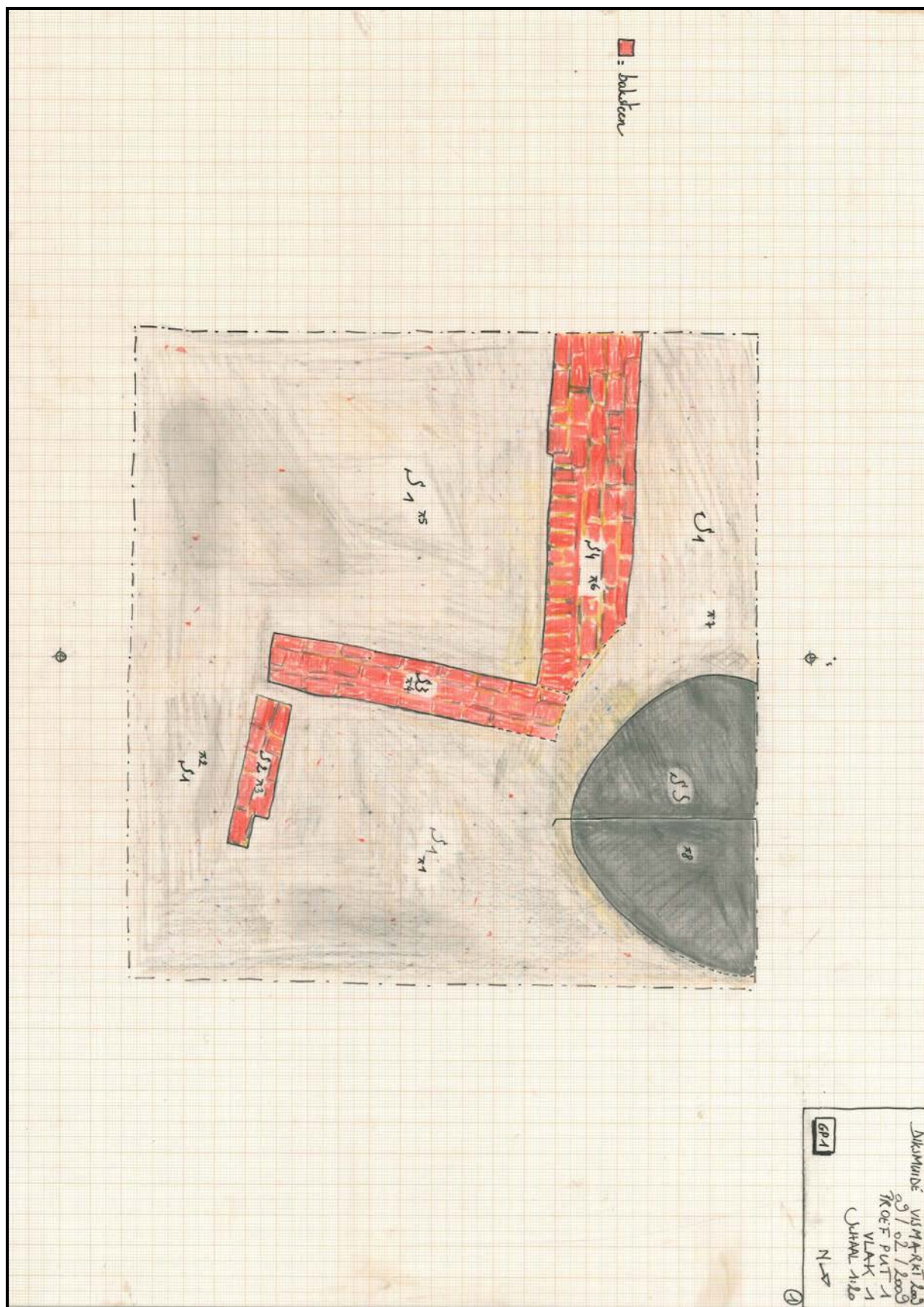
FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
DMVM09 PP5 algemeen V1	10
DMVM09 PP5 V1 S67	1
DMVM09 PP5 V1 S68	2
DMVM09 PP5 V1 S69	2
DMVM09 PP5 V1 S70	3
DMVM09 PP5 V1 S71	3
DMVM09 PP5 V1 S72	2
DMVM09 PP5 V1 S73	3
DMVM09 PP5 V1 S74	3
DMVM09 PP5 V1 S75	4
DMVM09 PP5 V1 S76	2
DMVM09 PP5 V1 S77	1
DMVM09 PP5 V1 S78	3
DMVM09 PP5 V1 S79	3
DMVM09 PP5 Profiel 1	4
DMVM09 PP5 Profiel 2	7
DMVM09 PP5 Profiel 3	4
DMVM09 PP5 Profiel 4	7
DMVM09 PP5 boring 1	3
DMVM09 PP5 boring 2	3
DMVM09 PP5 boring 3	4
DMVM09 PP5 boring 4	2

- **Werkput 6**

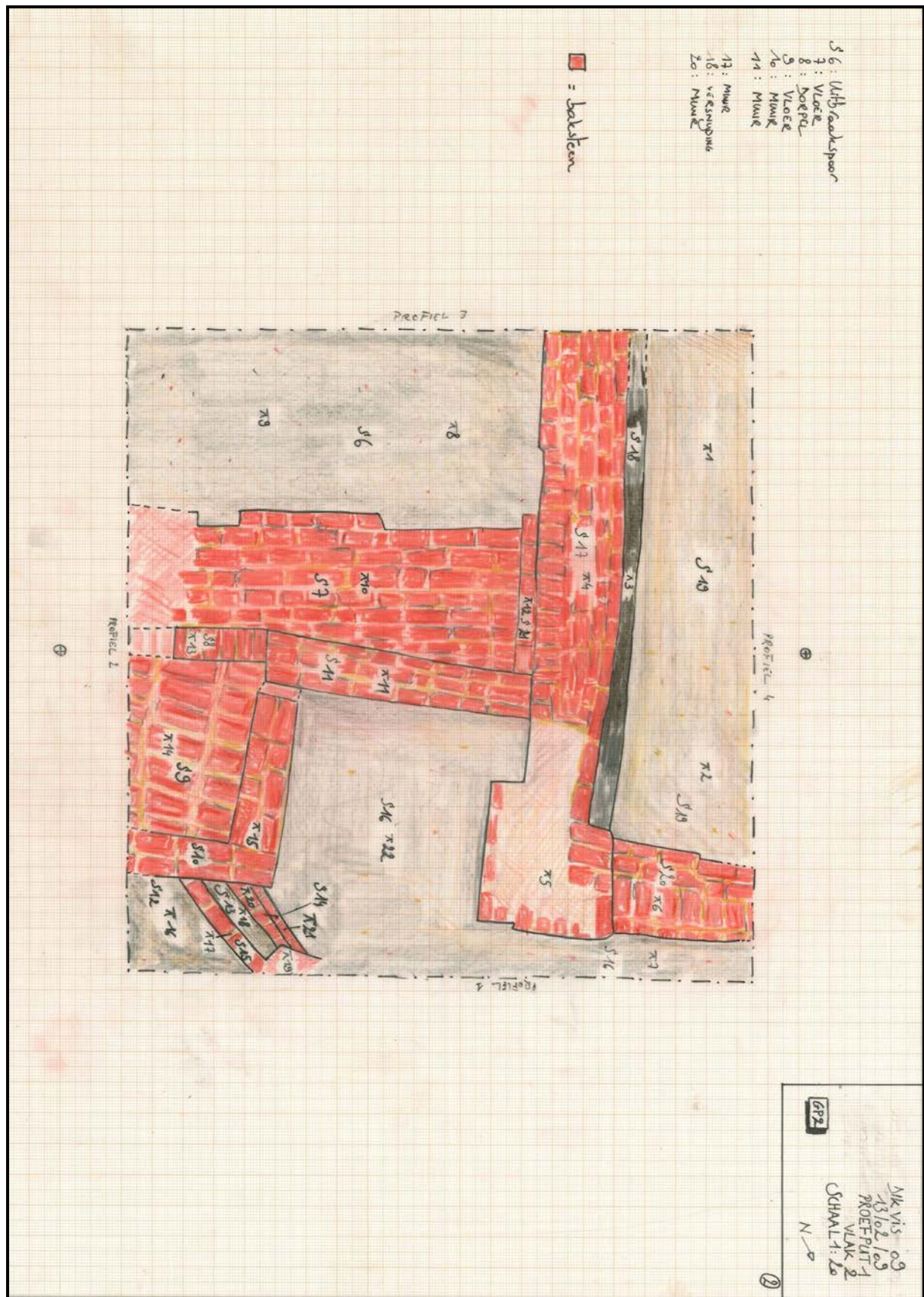
FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
DMVM09 PP6 algemeen V1	2
DMVM09 PP6 algemeen V2	5
DMVM09 PP6 S27	1
DMVM09 PP6 S28	1
DMVM09 PP6 S29	1
DMVM09 PP6 S30	1
DMVM09 PP6 S31	1
DMVM09 PP6 S32	2
DMVM09 PP6 S33	2
DMVM09 PP6 Profiel 1	17
DMVM09 PP6 Profiel 2	1
DMVM09 PP6 boring 1	2
DMVM09 PP6 boring 2	3

11.4. Inventaris van de tekeningen

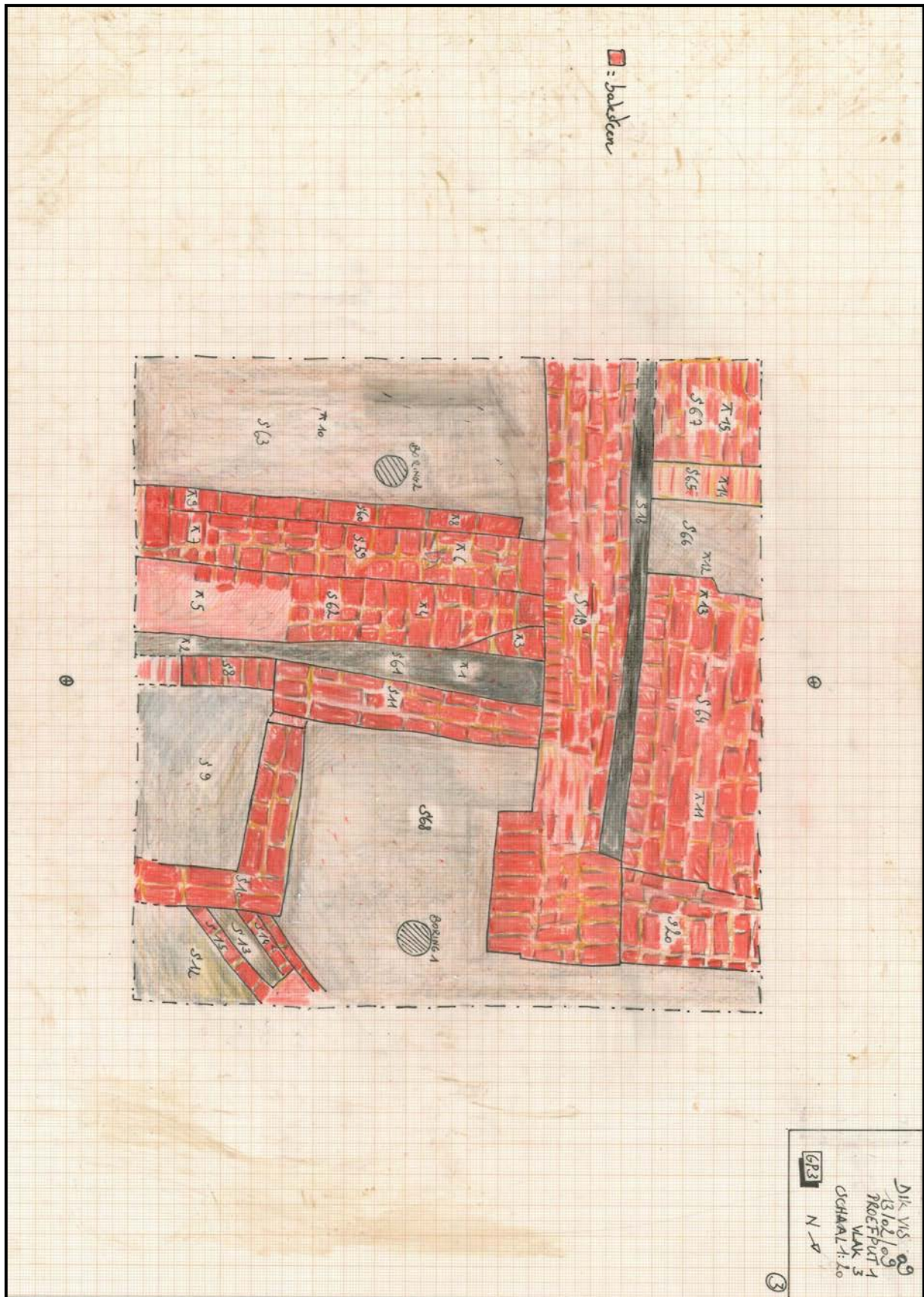
TEKENINGNR.	SCHAAL	INHOUD
1	1:20	Grondplan 1 – werkput 1, vlak 1
2	1:20	Grondplan 2 – werkput 1, vlak 2
3	1:20	Grondplan 3 – werkput 1, vlak 3
4	1:20	Werkput 1, profielen 1 en 3
5	1:20	Werkput 1, profielen 2 en 4
6	1:20	Werkput 1, coupe S5
7	1:20	Grondplan 4 – werkput 2, vlak 1
8	1:20	Grondplan 5 – werkput 2, vlak 2
9	1:20	Werkput 2, profielen 1 en 4
10	1:20	Grondplan 6 – werkput 3, vlak 1
11	1:20	Grondplan 7 – werkput 3, vlak 2
12	1:20	Grondplan 8 – werkput 3, vlak 3
13	1:20	Werkput 3, profielen 1, 2, 3 en 4
14	1:20	Werkput 3, coupes S3b, S4, S14, S29
15	1:20	Werkput 3, coupe gracht
16	1:20	Werkput 4, profielen 1 en 2
17	1:20	Werkput 4, profiel 4
18	1:20	Grondplan 9 – werkput 5, vlak 1
19	1:20	Werkput 5, profielen 1 en 2
20	1:20	Werkput 5, profielen 3 en 4
21	1:20	Grondplan 10 – werkput 6, vlak 1
22	1:20	Grondplan 11 – werkput 6, vlak 2
23	1:20	Werkput 6, profielen 1 en 2

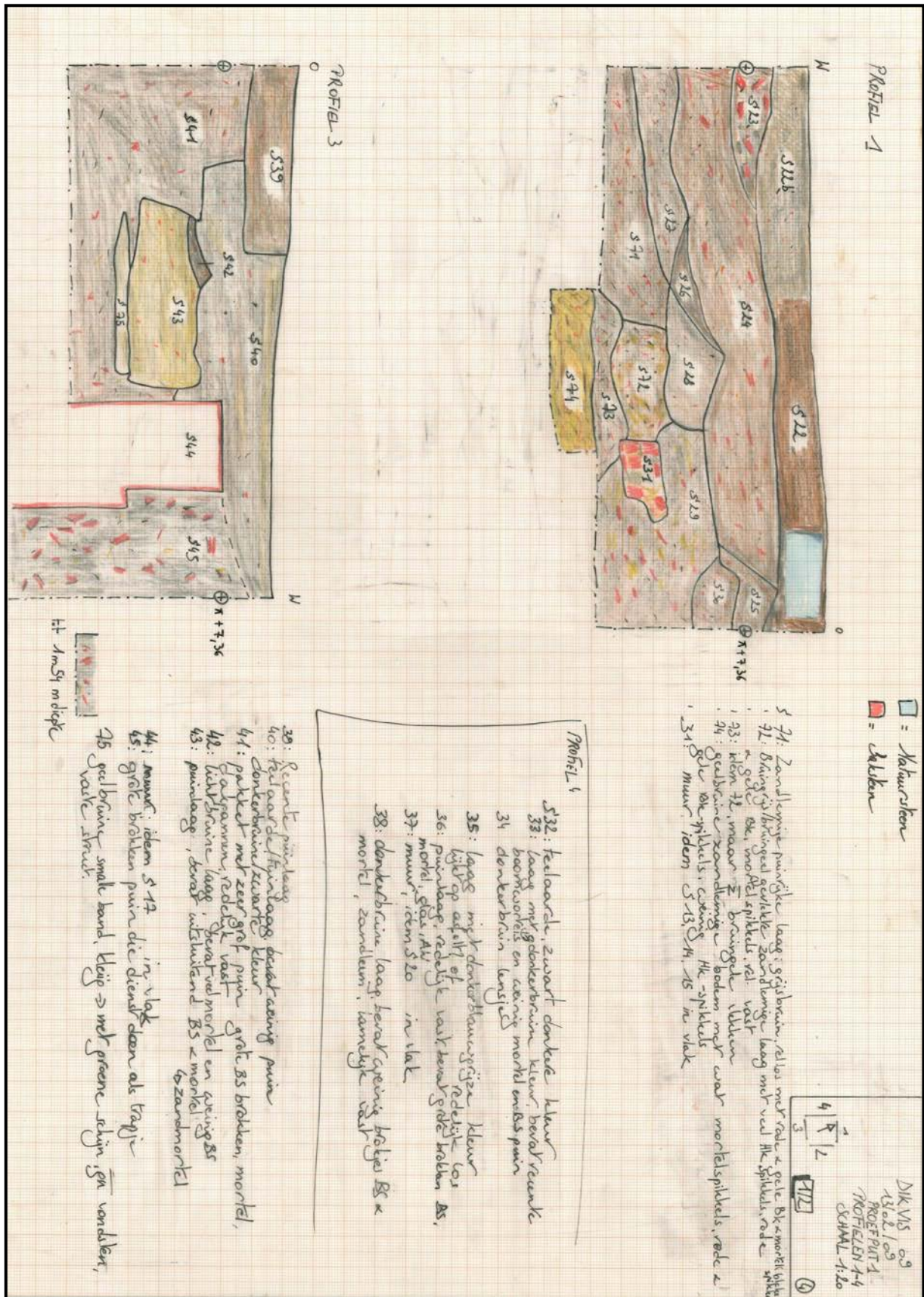
Figuur 36: Tekening 1.

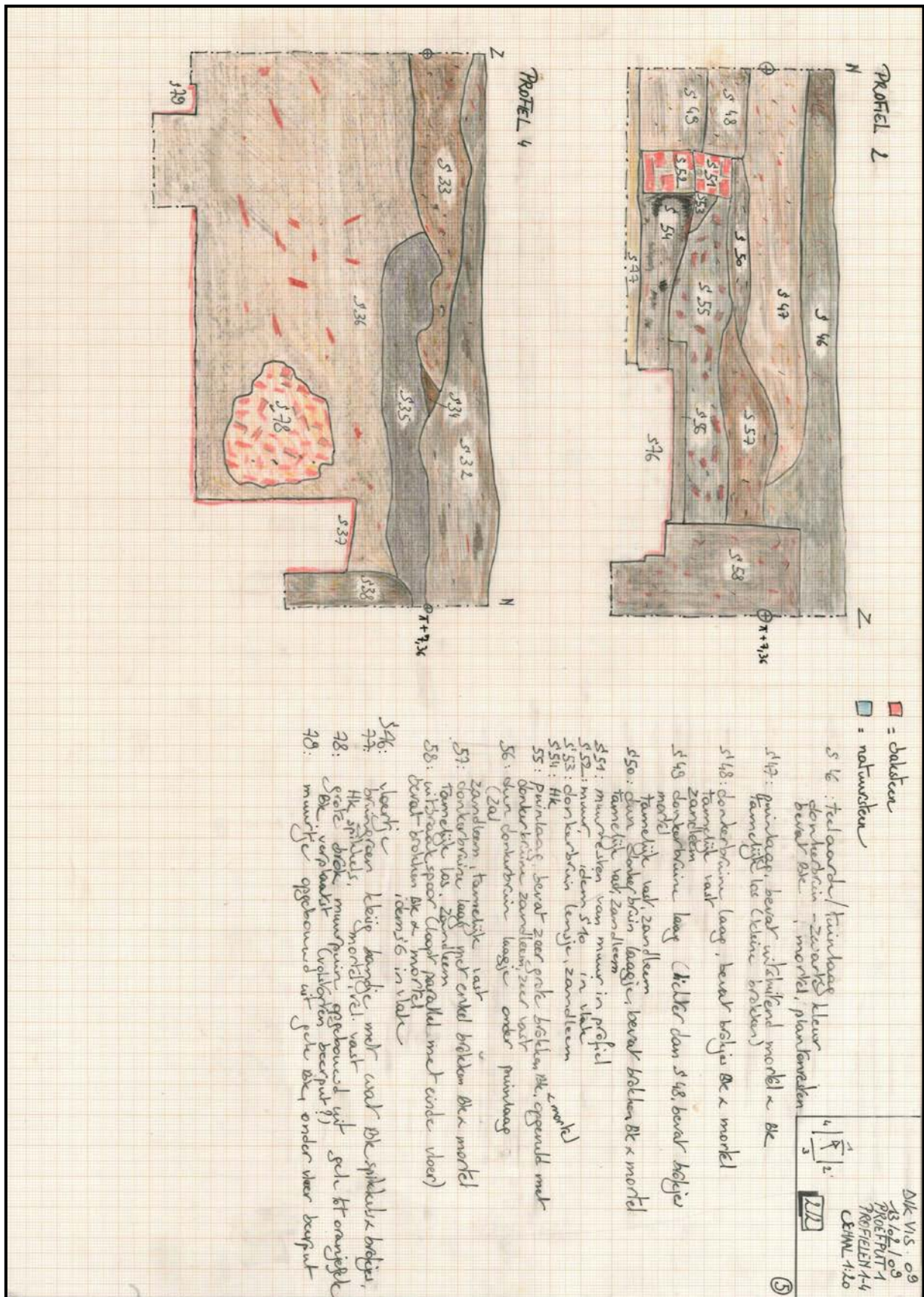
Figuur 37: Tekening 2.

Figuur 38: Tekening 3.

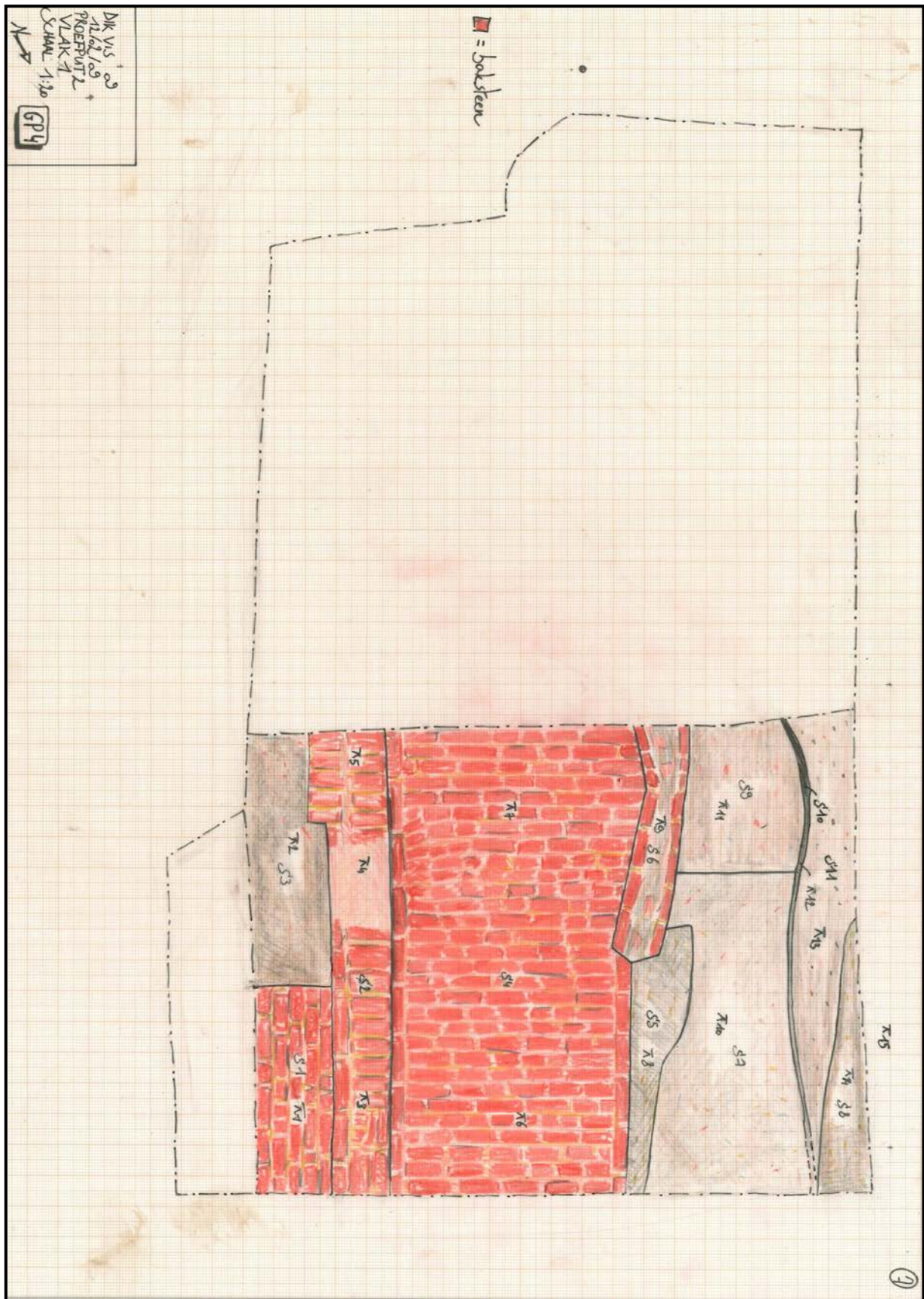
Figuur 39: Tekening 4.

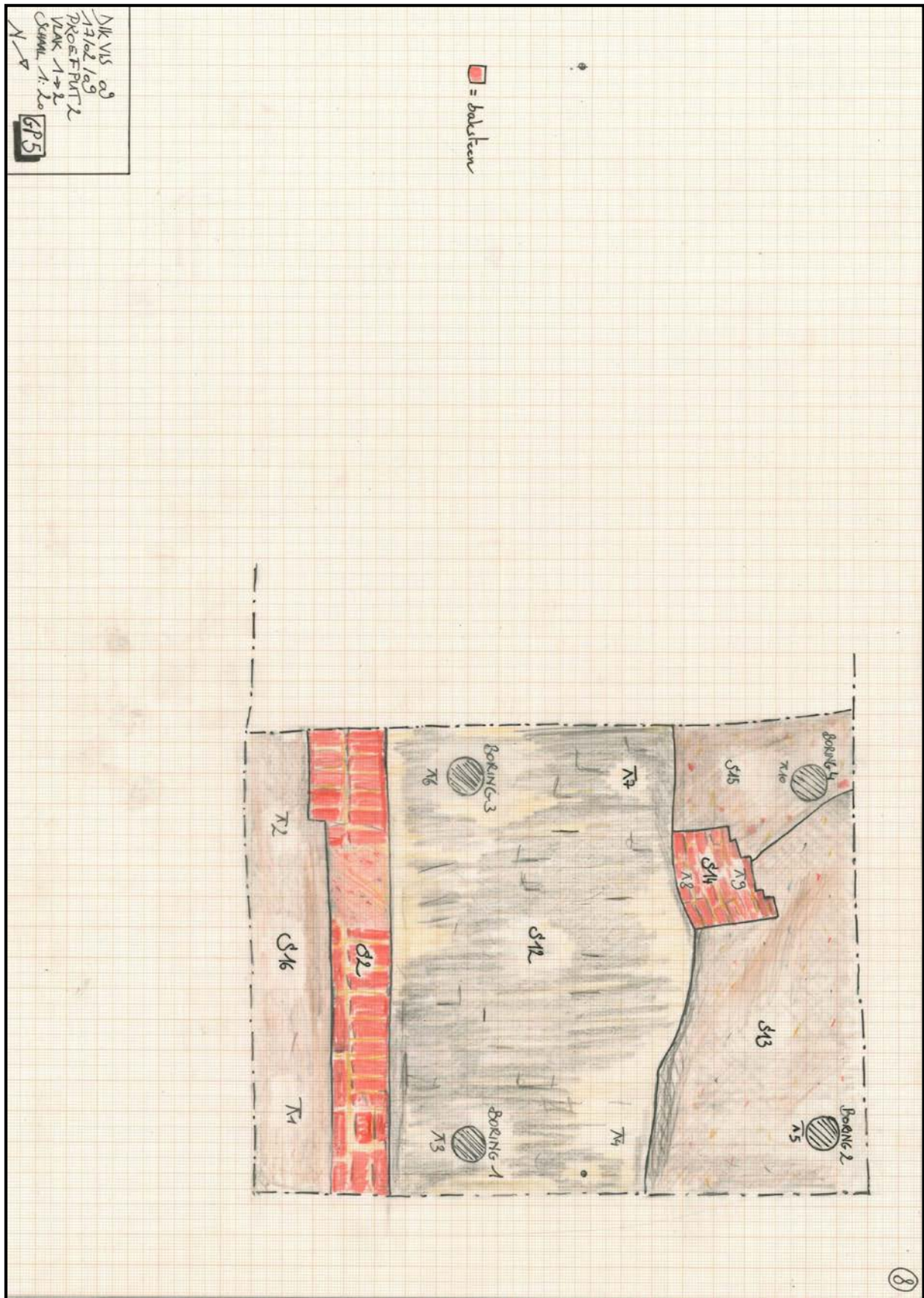
Figuur 40: Tekening 5.

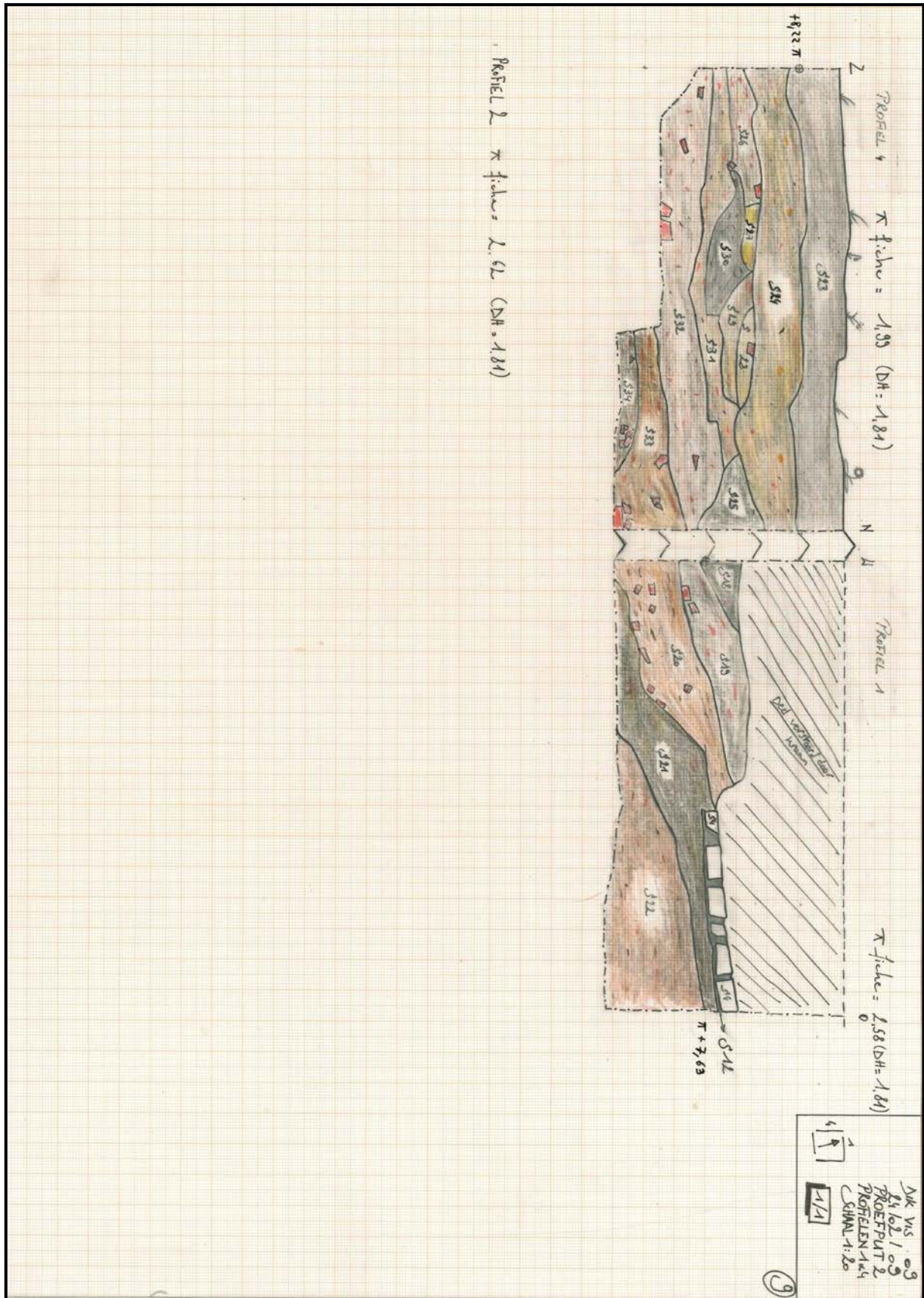
Figuur 41: Tekening 6.

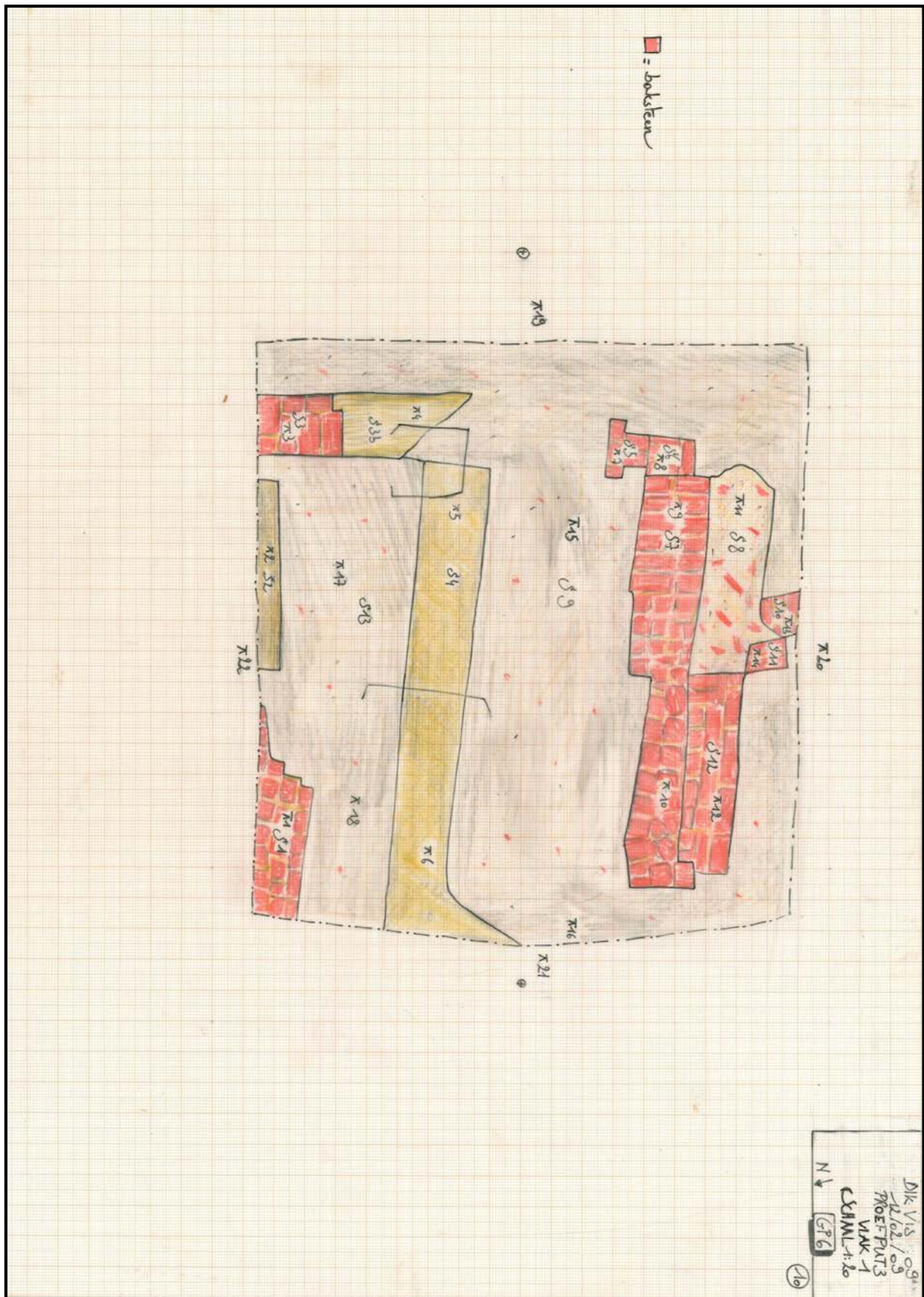
Figuur 42: Tekening 7.

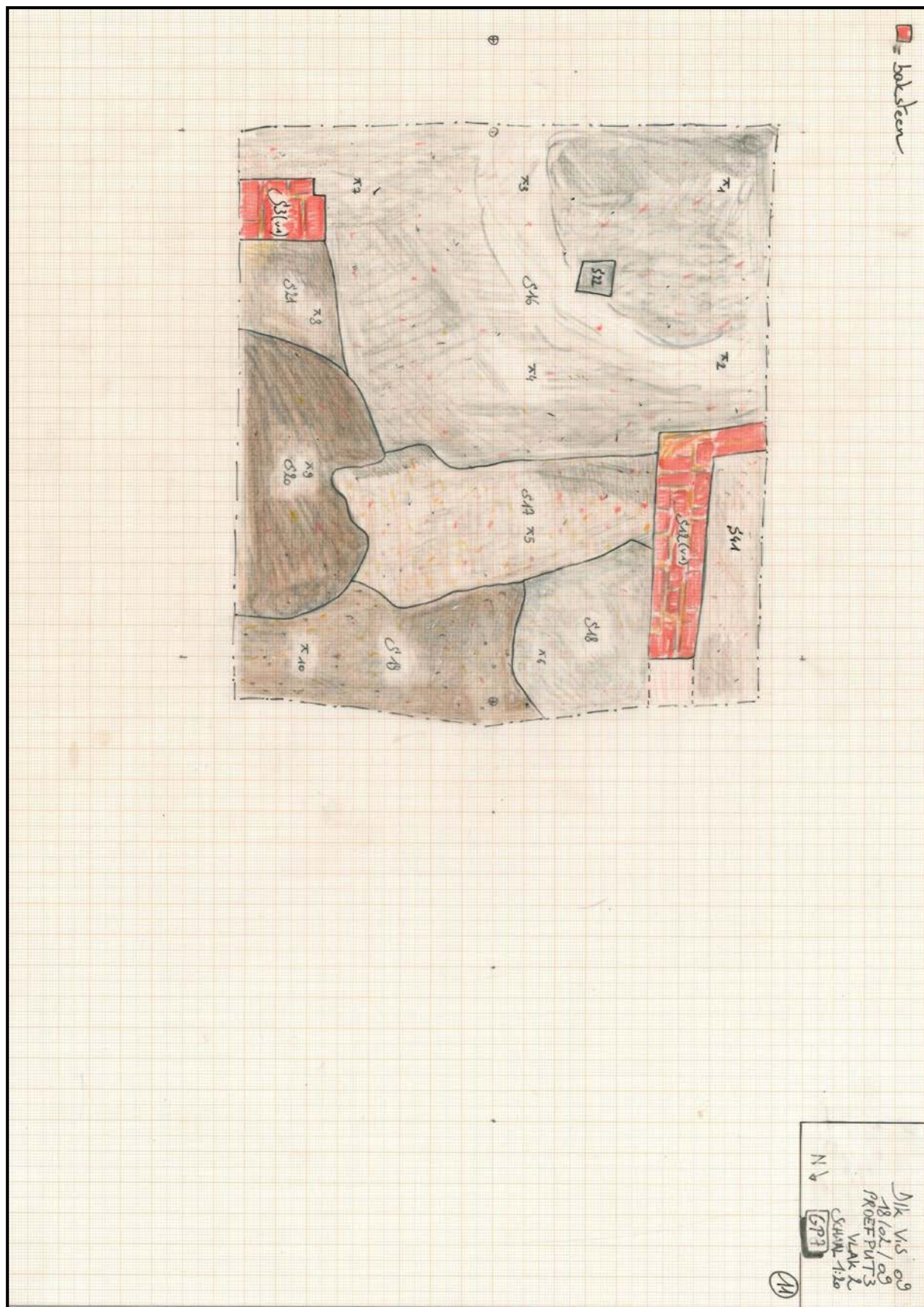
Figuur 43: Tekening 8.

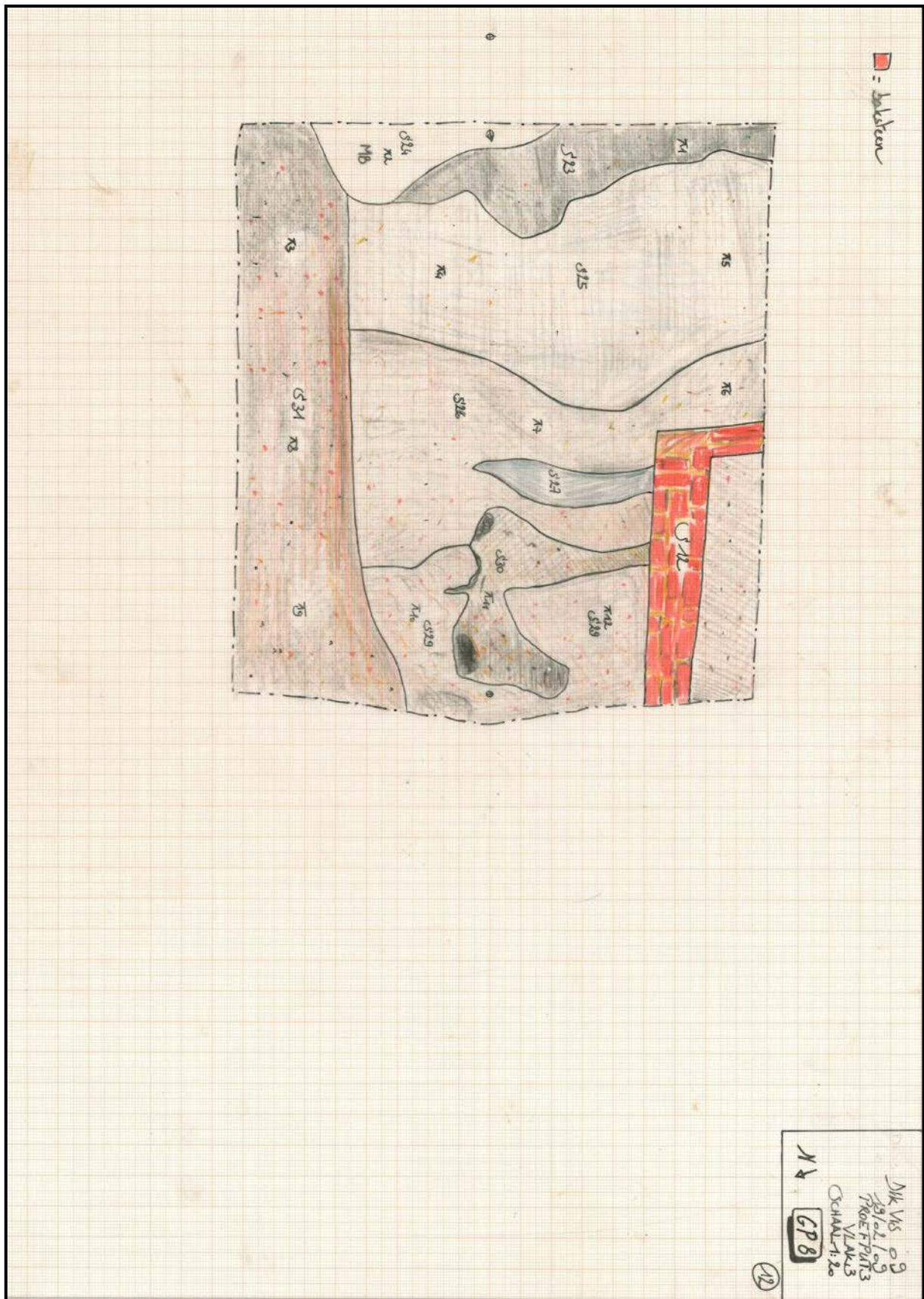
Figuur 44: Tekening 9.

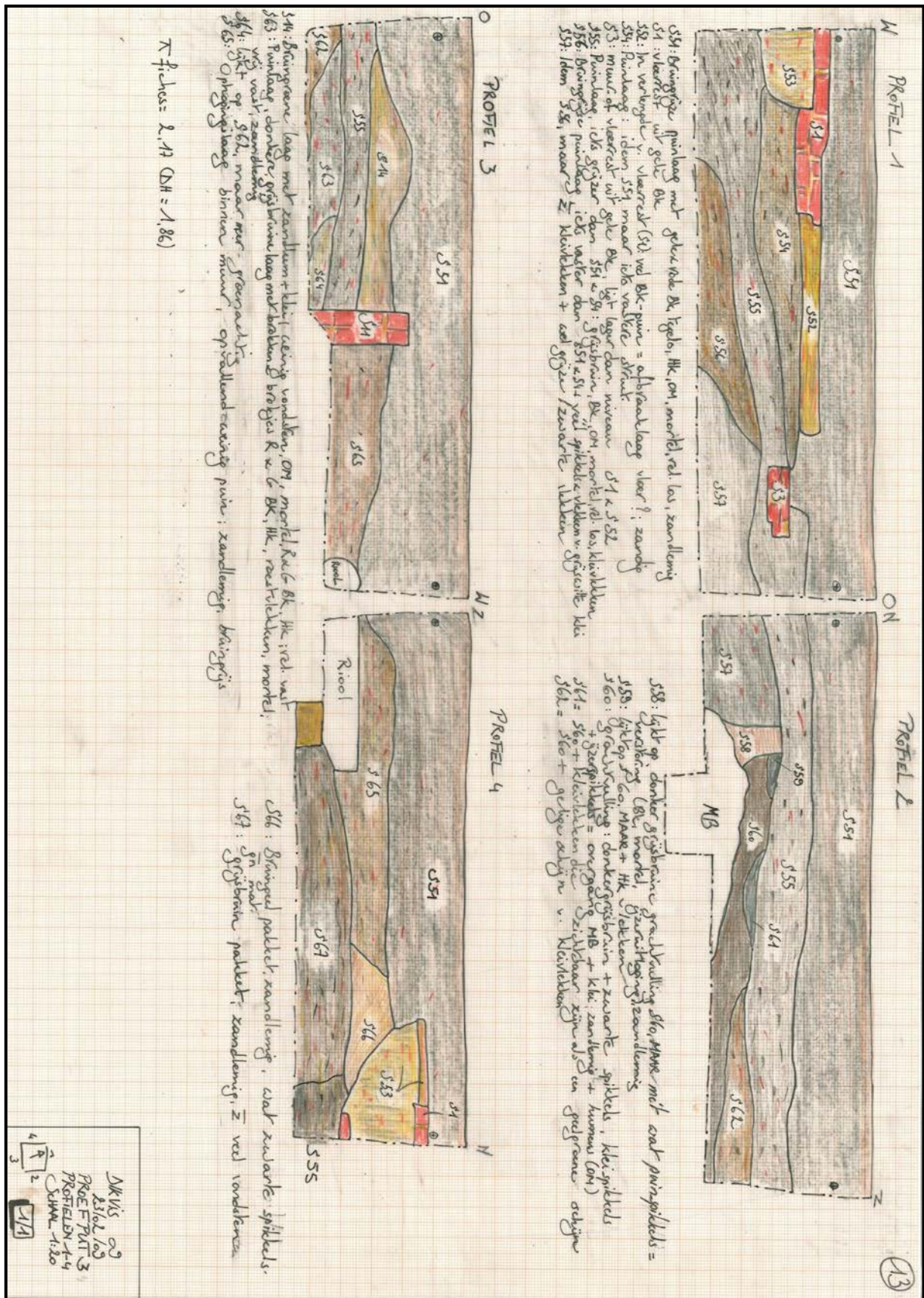
Figuur 45: Tekening 10.

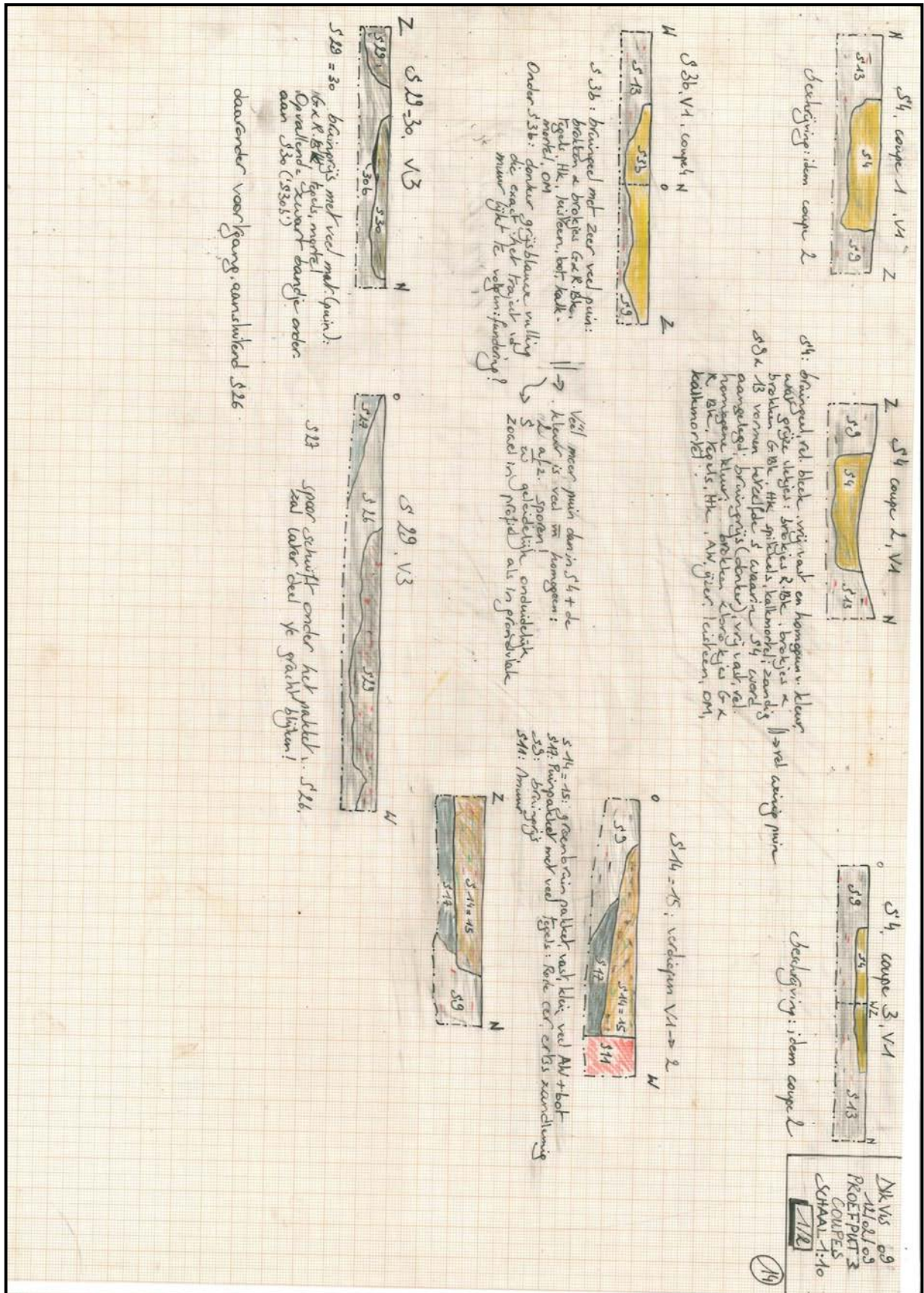
Figuur 46: Tekening 11.

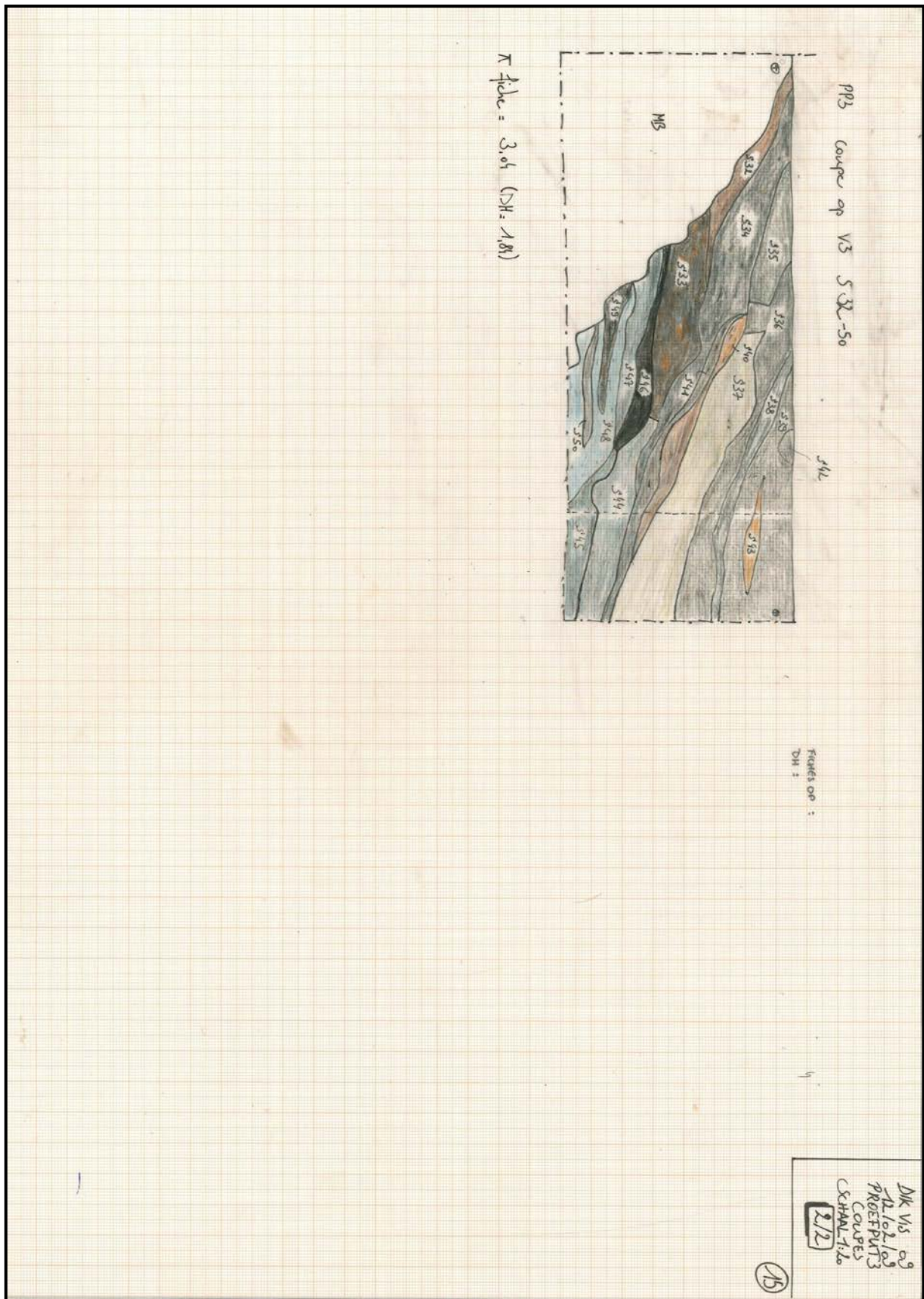
Figuur 47: Tekening 12.

Figuur 48: Tekening 13.

Figuur 49: Tekening 14.

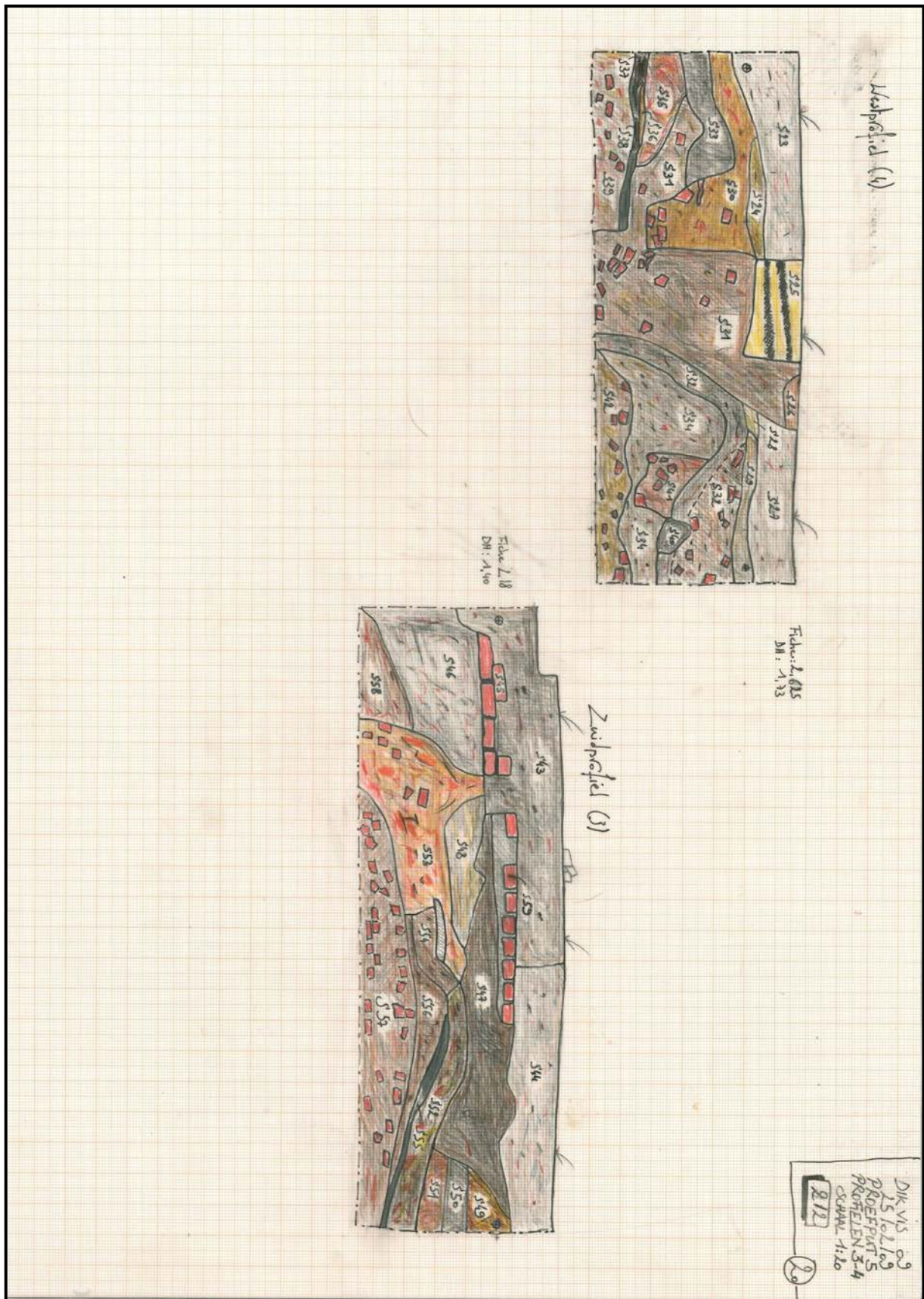
Figuur 50: Tekening 15.

Figuur 53: Tekening 18.

Figuur 54: Tekening 19.

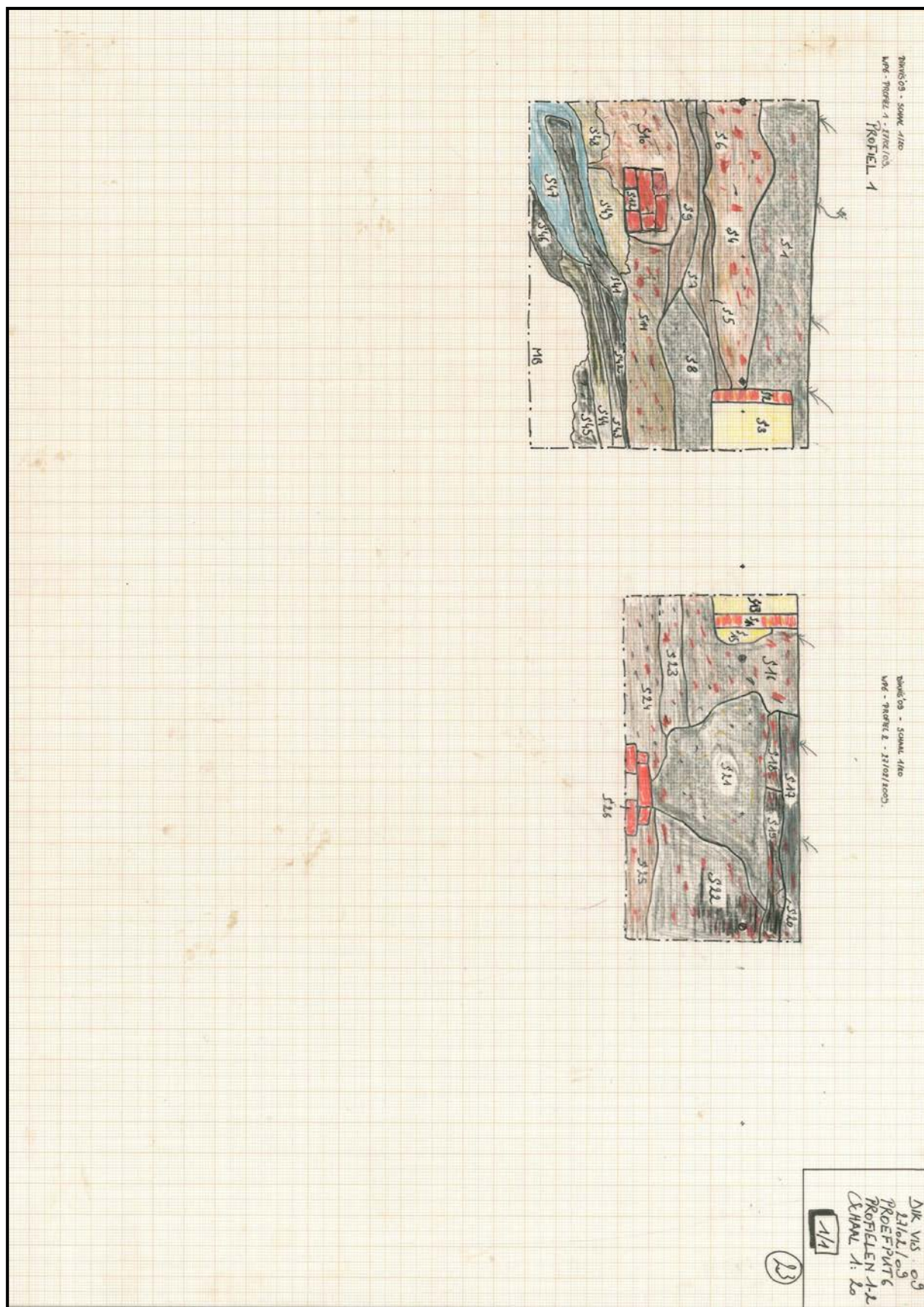
Figuur 55: Tekening 20.

Figuur 56: Tekening 21.

Figuur 57: Tekening 22.

Figuur 58: Tekening 23.

11.5. Inventaris van de hoogtemetingen

TEKENINGNR.	NR. HOOGTEMETING	+ m TAW-WAARDE
1	1	6,75
	2	6,77
	3	6,80
	4	6,81
	5	6,81
	6	6,94
	7	6,91
	8	6,94
2	1	6,35
	2	6,37
	3	6,36
	4	6,76
	5	6,28
	6	6,46
	7	6,24
	8	6,49
	9	6,35
	10	6,45
	11	6,63
	12	6,49
	13	6,36
	14	6,21
	15	6,51
	16	6,30
	17	6,43
	18	6,24
	19	6,42
	20	6,32
	21	6,25
	22	6,11
3	1	6,35
	2	6,41
	3	6,46
	4	6,46
	5	6,39
	6	6,43
	7	6,51
	8	6,37
	9	6,42
	10	6,20

	11	5,65
	12	5,36
	13	5,66
	14	5,68
	15	5,61
4	Nulpunt profielen	6,13
5	Nulpunt profielen	6,13
6	/	/
7	1	6,67
	2	6,32
	3	6,64
	4	6,15
	5	6,33
	6	6,39
	7	6,37
	8	6,26
	9	6,39
	10	6,19
	11	6,21
	12	6,22
	13	6,21
	14	6,20
	15	7,12
8	1	6,41
	2	6,36
	3	6,28
	4	6,30
	5	6,28
	6	6,30
	7	6,26
	8	6,44
	9	6,33
	10	6,30
9	Nulpunt profiel 1	6,40
	Nulpunt profiel 4	6,99
10	1	6,65
	2	6,54
	3	6,43
	4	6,36
	5	6,32
	6	6,31
	7	6,46
	8	6,51
	9	6,52
	10	6,50

	11	6,55
	12	6,55
	13	6,57
	14	6,55
	15	6,34
	16	6,37
	17	6,37
	18	6,39
	19	6,98
	20	6,98
	21	6,96
	22	6,97
11	1	6,15
	2	6,11
	3	6,12
	4	6,09
	5	6,06
	6	6,06
	7	6,15
	8	6,07
	9	6,03
	10	6,00
12	1	6,05
	2	6,02
	3	5,99
	4	6,01
	5	6,03
	6	6,03
	7	6,01
	8	5,96
	9	5,95
	10	5,92
	11	5,98
	12	5,99
13	Nulpunt profielen	6,86
14	/	/
15	Nulpunt coupe	5,97
16	Nulpunt profiel 1	7,15
17	Nulpunt profiel 4	+7,12
18	1	5,50
	2	5,46
	3	5,44
	4	5,92
	5	5,46
	6	5,41

	7	5,37
	8	5,39
	9	5,38
	10	5,37
	11	5,37
	12	5,39
	13	5,42
	14	5,46
	15	5,46
19	Nulpunt profiel 1	6,25
	Nulpunt profiel 2	6,05
20	Nulpunt profiel 3	6,39
	Nulpunt profiel 4	6,28
21	1	5,85
	2	5,64
	3	5,73
	4	5,70
	5	5,70
	6	5,69
	7	5,71
	8	5,73
22	1	5,41
	2	5,31
	3	5,39
	4	5,45
	5	5,77
	6	5,46
	7	5,35
	8	5,39
	9	5,46
	10	5,35
23	Nulpunt profiel 1	6,09
	Nulpunt profiel 2	6,09